

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

ANKARA VE İSTANBUL'DAKİ DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDE LGBTİ+ HAKLARI BAĞLAMINDA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ RAPORU

**Mevcut Durum ve
LGBTİ+'lara Yönelik
Ayrımcılık**

2022

CEİD/HP 2021/53

ANKARA VE İSTANBUL'DAKİ DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDE LGBTİ+ HAKLARI BAĞLAMINDA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ RAPORU

Mevcut Durum ve LGBTİ+ 'lara Yönelik Ayrımcılık

ÜniKuir Derneği ve SPoD iş birliğinde hazırlanmıştır.

Ağustos 2022

ANKARA

Bu yayın CEİDizler Hibe Programı kapsamında Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla ÜniKuir Derneği'nin sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği ile Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

İçindekiler

1. Kısaltmalar	04
2. Çalışmanın Amacı ve Arka Planı	05
3. Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İzleme Yöntemi	08
3.1. Bir İzleme Sistemi Oluşturmak.....	08
3.1.1. Alanyazın Taraması	08
3.1.2. Odak Grup Görüşmeleri	08
3.1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Göstergelerinin Belirlenmesi.....	09
3.1.4. “LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği” ve “LGBTİ+’lara Karşı Ayrımcılık Ölçeği”nin Geliştirilmesi.....	09
3.2. Sistem Çerçevesinde İzleme Süreci Yürütmek:.....	10
3.2.1. Üniversitelerde Mevzuat, Müfredat İncelemesi ve Politika, Paydaş Analizi	10
3.2.2. Verilerin Analizi.....	11
4. Mevzuat, Müfredat, Politika ve Paydaş Analizi Mevcut Durum	14
5. Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları ve Ayrımcılık Mevcut Durum	16
5.1. Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği.....	16
5.2. Üniversitelerde LGBTİ+’lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	17
6. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	19
6.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	19
6.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	22
6.3. LGBTİ+’lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	23
7. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	25
7.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	25
7.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	28
7.3. LGBTİ+’lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	29
8. Ankara Üniversitesi	31
8.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	31
8.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	35
8.3. LGBTİ+’lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	36

9. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	38
9.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	38
9.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	40
9.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	42
10. Gazi Üniversitesi	43
10.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	43
10.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	46
10.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	47
11. Hacettepe Üniversitesi	49
11.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	49
11.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	53
11.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	55
12. Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi	56
12.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	56
13. Orta Doğu Teknik Üniversitesi	59
13.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	59
13.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	62
13.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	64
14. Boğaziçi Üniversitesi	65
14.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	65
14.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	69
14.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	71
15. Galatasaray Üniversitesi	72
15.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	72
15.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	75
15.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	77
16. İstanbul Medeniyet Üniversitesi	78
16.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	78
16.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	80
16.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	82
17. İstanbul Teknik Üniversitesi	83
17.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	83
17.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	86
17.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	88
18. İstanbul Üniversitesi	89
18.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	89
18.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	92
18.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	94

19. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	95
19.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	95
19.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	98
19.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	99
20. Marmara Üniversitesi	101
20.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	101
20.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	104
20.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	106
21. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	107
21.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	107
21.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	110
21.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	112
22. Sağlık Bilimleri Üniversitesi	113
22.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	113
22.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	115
22.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	117
23. Türk-Alman Üniversitesi	118
23.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	118
23.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	120
23.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	122
24. Yıldız Teknik Üniversitesi	123
24.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri.....	123
24.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği.....	126
24.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği.....	127
25. Bulgular ve Yorumlar	128
EK1: Odak Grup Görüşme Soruları	137
EK2: Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Göstergeleri	138
EK3: LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği ve LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği	140

Biz Kimiz?

ÜniKuir Derneği

Üniversiteli Kuir Araştırmaları ve LGBTİ+ Dayanışma Derneği (ÜniKuir) 2020 yılının şubat ayında, uzun süredir üniversitelerde LGBTİ+ hakları savunuculuğu yapan bir grup LGBTİ+ aktivisti tarafından kurulan, Türkiye'deki üniversite merkezli tek LGBTİ+ derneğidir. LGBTİ+ üniversite öğrencileri için güvenli ve kapsayıcı bir alan oluşturmayı, kampüslerde nefret söylemini ve nefret suçlarını önlemeyi, ayrımcılık karşıtı politika ve önlemlerin üretilmesini ve hem ulusal hem de uluslararası düzeyde LGBTİ+'ların haklarını savunmayı amaçlamaktadır.

Üniversiteli LGBTİ+'ların barınma, eğitim ve sağlık, örgütlenme gibi temel haklarına erişim hakkı için çalışmalar, hukuki destek hizmetleri, sosyal faaliyetler, LGBTİ+ hakları savunuculuğu, nefret suçlarıyla mücadele faaliyetleri derneğin temel faaliyet alanlarındandır. LGBTİ+'ların olduğu her yerde ve özellikle üniversitelerde cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyete dayalı ayrımcılığa, transfobi, homofobi, bifobi ve LGBTİ+fobiye, seks işçilerine yönelik ayrımcılığa, nefret söylemine ve cinsiyet ikiliğinin uygulanmasına karşı birleşmeyi ve mücadeleyi ilerletmeyi amaçlamaktadır. LGBTİ+'ların maruz kaldığı psikolojik, ekonomik, fiziksel ve cinsel şiddetin silinmesine karşı, damgalanmanın ve sosyal izolasyonun önlenmesi, eşitlik ve insan haklarının temel değerler olarak gözetildiği bir toplum inşa etmeyi hedeflemektedir.

Sosyal Politika Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği

2011 yılında gökkuşağının altında adil, eşit ve özgür bir dünya hayaliyle yola çıkan Sosyal Politika, Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği (SPoD); Türkiye'de lezbiyen, gey, biseksüel, trans, interseks ve artıların (LGBTİ+) cinsiyet kimliği ve cinsel yönelimlerine dair kendilerini baskı altında hissetmeyecekleri bir yaşam için gerekli sosyal politikaların üretilmesine katkı sunmayı amaçlıyor.

SPoD, bu amaçla yürüttüğü savunuculuk çalışmalarının yanında LGBTİ+ topluluklarına yönelik hizmet modelleri geliştirerek kamu kurumlarına örnek oluşturmayı, buralardaki ayrımcılığın her şeklini ortadan kaldırmayı ve uzun vadede LGBTİ+'lara özel hizmetleri kamu ve özel sektör iş birlikleri ile sunmayı hedefliyor.

SPoD, LGBTİ+'lara hukuki, sosyal ve psikolojik danışmanlık sunuyor, kampanya dava takibi yapıyor; ruh sağlığı uzmanlarına, hukukçulara, kurumlara ve belediyelere eğitimler veriyor; akademik araştırmalar yürütüyor; seminerler, paneller, siyaset ve aktivizm okulları ve seçim kampanyaları düzenliyor; destek grupları oluşturuyor ve savunuculuk toplantıları yapıyor.

SPoD bu çalışmaları, bünyesinde barındırdığı profesyonel çalışanları, gönüllüleri ve uzman ağları ile yürütüyor.

Sunuş

Şubat 2019'da Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Tutum Belgesi adıyla üniversitelere gönderilen Yükseköğretim Kurumları Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi'nin durdurulduğunu açıklayarak ve web sayfasından belgeyi kaldırmasıyla ülkede LGBTİ+'ları kuşatan nefret ve şiddet dalgasının akademi boyutundaki ilk sürecine girdik.

2015'te YÖK bünyesinde kurulan Akademide Kadın Çalışmaları ve Sorunları Komisyonu'nun hazırladığı Yükseköğretim Kurumları Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutum Belgesi, YÖK Başkanlığı tarafından Türkiye'deki tüm üniversite rektörlüklerine gönderilmiş ve Tutum Belgesi sayesinde üniversitelerde toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalığın artırılması, taciz ve saldırıyla mücadele edilmesi hedefleriyle toplumsal cinsiyet eşitliği derslerinin müfredata eklenmesi, kampüslerde cinsel taciz ve saldırıyı önleme ve kadın sorunları araştırma ve uygulama merkezlerinin açılması gibi çeşitli düzenlemeler yapılmıştı.

2021 yılının ilk ayında başlayan Boğaziçi Üniversitesi protestolarından itibaren LGBTİ+ öğrencilere yönelik nefret söyleminin, şiddetin ve hak ihlallerinin katlanarak büyük bir hızla yayılmasına hep birlikte şahit olduk. Bu süreçle birlikte 20 Mart 2021'de Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden Cumhurbaşkanı Kararı ile çekildiğini öğrendik.

Kayyum atamalarına, sözleşme karşıtlığına, hak ihlallerine, türlü saldırı ve şiddet biçimlerine karşı kampüslerde, sokaklarda direndik. Eylemlerimizi sosyal medyada da düzenledik. Türlü kampanyaları, dayanışma imkanlarını ve kendi sözümüzü; pandeminin, eve kapanmanın ve kimi zaman aile evine dönmenin, astronomik enflasyonun, ekonomik veya psikososyal koşulların sosyalleşmeye, kabuğumuzdan çıkmaya elvermediği zamanların huzursuzluğuyla çevrimiçi odalarda ürettik.

Bu süreçte LGBTİ+'ların eşit haklara erişimde özellikle üniversitede maruz bırakıldıkları ihlallere, şiddete ve LGBTİ+'ların mevcut durumunun iyileştirilmesine ilişkin çözüm imkanlarını düşünürken, çözüm yolunun savunuculuk faaliyetlerimizde karşılaştığımız engeli ortadan kaldırmakla başlayacağını fark ettik. Faaliyetlerimizi yürütürken karşılaştığımız en büyük sorun, üniversiteli LGBTİ+'lar alanında yeterli izleme çalışmasının olmayışı ve en temelde verilere erişimde çekilen zorluktu. Yola yapısal bir izlemenin nicel izlemeyle beslenerek bilimsel yöntemler ışığında geliştirilen araştırmayla veri üretmek umuduyla çıktık. Bunu da kendi queer-feminist yordamımızla yapmak, verileri kendi geliştirdiğimiz süzgeçten geçirerek elde etmek istedik. Türkiye'de geliştirilmiş hem ayrımcılık hem de haklar bağlamında üniversite ve LGBTİ+ odaklı bir ölçek olmayışı da bizi ölçek geliştirme konusunda cesaretlendirdi.

Alandaki ihtiyaç dolayısıyla LGBTİ+ hak savunuculuğu faaliyetlerine kaynak olacak şekilde şunları amaçladık:

- Ankara ve İstanbul'daki devlet üniversitelerindeki LGBTİ+'ların toplumsal cinsiyet eşitliğinde mevcut durumunu ortaya çıkarmak
- Üniversiteleri kurumsal olarak LGBTİ+'lar özelinde, toplumsal cinsiyet eşitliği kapsamında bilgilendirmek ve bilinçlendirmek
- Üniversitelerde LGBTİ+ hakları konusunda farkındalığı artırarak toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmek ve yaygınlaştırmak

Üniversite temelli bu araştırma en nihayetinde hak temelli bir izleme çalışması olarak okurunu karşılıyor. Nitekim LGBTİ+'ların insan hakları bakımından en önemli uluslararası belge olma niteliğini taşıyan, 2017 yılında güncellenen Cinsel Yönelim, Cinsiyet Kimliği, Cinsiyet İfadesi ve Cinsiyet Özellikleri ile İlişkili Olarak Uluslararası İnsan Hakları Hukukunun Uygulanmasına Dair Yogyakarta İlkeleri'nin 16. maddesinde LGBTİ+'ların eğitim hakkı yer alıyor¹. Madde içerisinde müfredat, eğitimciler, okul ortamı, katılım, disiplin, erişilebilirlik gibi pek çok konuda devletlerin dikkate alması gereken 10 yükümlülük bulunuyor. Ayrıca Irkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu, 2021 yılında yayımladığı bilgi notunda üniversitedeki eğitim müfredatlarına LGBTİ+'lara yönelik hoşgörüsüzlük ve ayrımcılık konularının eklenmesini öneriyor².

Üniversitelerin tüm bileşenlerinin haklarına erişebilmesi, kampüslerde toplumsal cinsiyet eşitliğine dair uygulamaların LGBTİ+'ları kapsamasıyla, odağına almasıyla ve bir bileşen olarak LGBTİ+'ların üniversitede eşit haklara erişimiyle mümkündür.

Her daim ve her yerde LGBTİ+ hakları, insan haklarıdır!

İyi okumalar...

1 Kaos GL Derneği (2020). *Cinsel Yönelim, Cinsiyet Kimliği, Cinsiyet İfadesi ve Cinsiyet Özellikleri ile İlişkili Olarak Uluslararası İnsan Hakları Hukukunun Uygulanmasına Dair Yogyakarta İlkeleri*. 1. Baskı.

2 *İrkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu, LGBTİ Konularına Dair Bilgi Notu*, 2021, para.16 <https://rm.coe.int/ecri-factsheet-lgbti-issues/1680a1960a> (Erişim Tarihi: 27/07/2021)

1. Kısaltmalar

AFA: Açımlayıcı Faktör Analizi

AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemi

BM: Birleşmiş Milletler

CTS: Cinsel Taciz ve Saldırı Önleme Birimleri, Koordinatörlükleri, Komisyonları vs. hepsi için kullanılan kısaltma

DFA: Doğrulayıcı Faktör Analizi

GALADER: Ankara Gökkuşuğu Aileleri Derneği

KAM: Kadın Araştırmaları Merkezi

KASAUM: Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

LGBTİ+: Lezbiyen Gey Biseksüel Trans İnterseks Artı

OHAL: Olağanüstü Hal

SGDD-ASAM: Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği

SGYD: Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği

SKH: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

TCE: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

YÖK TEZ: Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi

2. Çalışmanın Amacı ve Arka Planı

Araştırma, üniversiteli LGBTİ+’ları merkeze alarak Ankara ve İstanbul’daki devlet üniversitelerinde, LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği tematik alanında izleme ve haritalama çalışması yapmayı hedeflemiştir. Bu çerçevede “Odak Grup Görüşmeleri”, “Mevzuat İncelemesi / Müfredat İncelemesi / Politika Analizi / Paydaş Analizi” ile “LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği” ve “LGBTİ+’lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği” başlığında psikometrik özellikleri yeterli, geçerli ve güvenilir iki ölçme aracı (ölçek) geliştirilip kullanılarak 19 devlet üniversitesinde LGBTİ+’ların mevcut durumunun, insan haklarına erişiminin ve maruz bırakıldıkları ayrımcılıkların izlenmesi planlanmıştır.

Bu çalışma Türkiye’de LGBTİ+ haklarının ve LGBTİ+’lara yönelik ayrımcılıkların sistematik biçimde üniversite odaklı izlenmesinin temellerini atmayı, LGBTİ+’ların eşit ve özgür bir üniversite ortamında eğitim hakları ve şiddetsiz yaşam hakları başta olmak üzere haklara erişimlerinin ve üniversitelerde toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesini amaçlamaktadır. Üniversite mensubu LGBTİ+’lar için kampüs ortamının toplumsal cinsiyet eşitliği açısından güvenli kılınarak LGBTİ+’lara yönelik ayrımcılıktan, nefret söyleminden, hak ihlalleri ve şiddetten uzak bir kampüs ortamının yaratılması bu araştırmanın dolaylı olarak ulaşabileceği hedefler arasında yer almaktadır.

LGBTİ+’ların 19 devlet üniversitesindeki mevcut durumunun tespiti, haklara erişimi ve maruz bırakıldıkları ayrımcılıkların izlenebilmesinin ilk adımı için projenin ilk 7 haftasında ilgili alanyazın taranmıştır. Hem Türkiye’de LGBTİ+ hakları odağında üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet eşitliğinin izlenmesine dair kapsamlı bir izleme ve haritalama çalışmasının daha önce yapılmamış olmasından ötürü hem de odak grup görüşmelerinin çerçevesinin, görüşmelere yönelik soruların oluşturulabilmesi ve bu faaliyetler sonrasında da üniversitelerde LGBTİ+’lar bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği göstergelerinin belirlenebilmesi için 858 kaynak taranmıştır, bu kaynakların 229’unu haberler oluşturmaktadır.

LGBTİ+ hakları temelli çalışan STK’ların raporları incelendiğinde öğrencilerin hem kampüs yaşamında hem de idari birimlerce LGBTİ+fobiye maruz kaldıkları görülmüştür. 2010-2021 yılları arasında yayınlanan raporların taramasında üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında en sık karşılaşılan sorunlar, ayrımcılıklar ve hak ihlalleri şu şekilde sıralanabilir: kampüslerde LGBTİ+ temalı etkinliklere getirilen kısıtlamalar ve yasaklar³, derslerde yaygın olarak kullanılan ayrımcı ve LGBTİ+fobik söylemler⁴, trans+ öğrencilerin diplomalarında isim değiştirme sorunu⁵, LGBTİ+ öğrencilerin barınma sorunu⁶, LGBTİ+ öğrenci topluluklarına resmi statü verilmemesi yahut öğrenci topluluklarının kapatılması⁷, cinsel taciz ve saldırıyı önleme birimlerinin (CTS) işlerliği ve güvenilirliği sorunu ve kampüslerde LGBTİ+ öğrencilerin suçlulaştırılması⁸.

Genç LGBTİ+ Derneği’nin yayınladığı *Üniversitelerde LGBTİ+ Eşitliğinin İzlenmesi 2020: İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Ege Üniversitesi* raporu *Campus Pride Index*’in Türkçeleştirilmesiyle oluşturulan göstergeler ve mülakat soruları ışığında, İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Ege Üniversitesi’ndeki LGBTİ+ hakları değerlendirilmiştir. Belirli lisans ve lisansüstü programlarının

3 ÜniKuir Derneği. (2022). Üniversiteli LGBTİ+ Öğrenci Toplulukları Yıllık Raporu 2021.

4 ÜniKuir Derneği. (2021). Üniversitelerde Trans+ Öğrencilere Yönelik Ayrımcılık Raporu.

5 KAOS GL & 17 Mayıs Derneği. (2021). Türkiye Üniversitelerinden Mezun Olan Transların Üniversite Resmî Belgelerinin Değiştirilmesi Taleplerine Üniversitelerin Yaklaşımını İnceleyen Değerlendirme Raporu.

6 Genç LGBTİ+ Derneği. (2021). Üniversitelerde LGBTİ+ Eşitliğinin İzlenmesi 2020: İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Ege Üniversitesi.

7 Sivil Alan Araştırmaları Derneği. (2021). Haberlerdeki Üniversite-V Suç ve Suçlulaştırma.

8 KAOS GL (2021) LGBTİ+’ların İnsan Hakları Raporu.

müfredatları, üniversitelerin olanakları ve mevzuatları gibi unsurlar incelenerek kapsamlı bir yapısal analiz yapılmış, sorunlar tespit edilmiş ve öneriler sunulmuştur.

Doğrudan ilgili tematik alana dair yayınlanan akademik çalışmalar arasında Türkiye’de herhangi bir lisansüstü tezi bulunmamakla birlikte, bu projenin tematik alanına en yakın araştırmalar özellikle üniversitelerdeki öğrencilerin ya da öğretim üyelerinin “eşcinselliğe yönelik tutumlarının” ölçülmesine dairdir. Bu bağlamda Hemşirelik, Tıp, Psikoloji, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık⁹, Sosyoloji¹⁰ Anabilim Dalındaki 6 tezde, üniversitelerdeki LGBTİ+’lara ilişkin tutumlar; Lezbiyen ve Geyleme Yönelik Tutum Ölçeği, Eşcinsellik Tutum Ölçeği ve Cinsel Yönelim Tutum Ölçeği adlı 3 ölçek aracılığıyla incelenmiştir. Ölçek aracılığıyla dolaylı olarak LGBTİ+’lara yönelik tutumları inceleyen diğer 2 tez; öğrencilerin ayrımcılık algısının öğrenci başarı düzeyine etkisinin incelenmesine¹¹ ve öğrencilerde toplumsal cinsiyet rolleri ve homofobi arasındaki ilişkinin araştırılmasına¹² yöneliktir. Bu çalışma için seçilen diğer 5 lisansüstü tezi ise; LGBTİ+’lara yönelik hak ihlallerine, ayrımcılıklara yer vermesinden dolayı seçilmiştir. Bu çalışmalardan sadece 2’si üniversite kapsamındadır: psikolojik sözleşme ihlali¹³ ve Çukurova Üniversitesi Aile Hekimliği Polikliniklerine Başvuran Öğrencilerin Cinsel Sağlık ile İlgili Tutumları¹⁴ üzerine yazılmış bu 3 tezde cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğine yönelik ayrımcılıklara kısa da olsa yer verilmiştir. Son olarak 3 tez LGBTİ+’ların çalışma hayatında maruz bırakıldığı ayrımcılıklara¹⁵, Türkiye’deki gençlerin cinsel yönelimlere ilişkin sosyal temsillerine ve homofobiye¹⁶, “Türkiye’de LGBT” olmanın getirdiği ayrımcılık, şiddet, memnuniyet üçgenindeki kesit veri analizine¹⁷ dairdir.

Alanyazın taraması sonucu seçilen Türkiye’ye dair İngilizce kaynaklar ise; üniversite öğrencilerinin ayrımcılık algısına, erkek üniversite öğrencilerinin sosyal toplumsal cinsiyet rollerine, LGBTİ+’lara yönelik eğitim alanındaki ayrımcılıklara, toplumsal cinsiyet farklılıklarının cinsellik bilgisine, cinsel tavır ve davranışlara etkisine, devlet üniversitelerindeki toplumsal cinsiyet farklılıklarının akademik performansa etkisine dairdir.

Yapılan haber taramasının bulguları arasında kampüslerde güvenli alan sorunu, derslerde öğretim üyelerinin ve/veya öğrencilerin heteronormatif ve cinsiyetçi tutumları¹⁸, cinsel taciz birimlerinin işleyişine yönelik sorunlar¹⁹, üniversitelerde LGBTİ+ öğrenci ve öğretim üyelerine yönelik

9 Ummak, Esra. Mersin Üniversitesi Öğrencilerinin Eşcinsellere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı, 2012.

10 Kara, Azize. Hegemonik Erkeklik ve Eşcinselliğe Yönelik Tutumlar (Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, 2016.

11 Atasoy, Zeynep. Farklılıkların Yönetimi: Üniversite Öğrencilerinin Ayrımcılık Algısının Öğrenci Başarı Düzeyine Etkisi Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Karaman: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı, 2012.

12 Kara, Zeynep. Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Roller ve Homofobi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, sağlık bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı, 2019.

13 Kılınçaslan, Semiha. Psikolojik Sözleşme İhlalinin Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Üzerine Etkisi: Üniversite Öğretim Elemanları Üzerinde Bir Uygulama. Doktora Tezi. İzmir: Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı İşletme Programı, 2016.

14 Taşkın, Sedef Elvan (Dr.). Çukurova Üniversitesi Aile Hekimliği Polikliniklerine Başvuran Öğrencilerin Cinsel Sağlık ile İlişkili Tutumları. Uzmanlık Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, 2020.

15 Özgünlü, Faruk. Çalışma Yaşamında Ayrımcılık: LGBT’lere Yönelik Bir Araştırma. İstanbul: Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı İşletme Yönetimi Bilim Dalı, 2019.

16 Şah, Umut. Türkiye’deki Gençlerin Cinsel Yönelimlere İlişkin Sosyal Temsilleri ve Homofobi. Ankara: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji (Sosyal Psikoloji) Anabilim Dalı, 2009.

17 Aslan, Kader. Türkiye’de LGBT Olmak: Ayrımcılık, Şiddet, Memnuniyet Üçgeninde Kesit Veri Analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ekonometri Anabilim Dalı, 2020.

18 Sivil Alan Araştırmaları, (2021). “Akademide Şiddete ve Tacize Yer YOK!” <https://sivilalanarastirmalari.org.tr/2021/09/21/akademide-siddete-ve-tacize-yer-yok/>

19 ÜniKuir Derneği, (2021). “Etkinlik yapamıyoruz, CTS’ler işletilmiyor, failler korunuyor” <https://www.unikuir.org/haberler/>

ayrımcılıklar²⁰, LGBTİ+ topluluklarına²¹ yönelik artan taciz ve baskı²² gibi konular bulunmaktadır. İncelenen haberler, alanyazın taramasında karşılaşılan eksiklikleri gidermek için çalışmaya kaynak oluşturmuş, hak ihlallerine dair ve toplumsal cinsiyet eşitliği açısından üniversitelerin güncel durumuna dair bir görüş sahibi olmayı sağlamaktadır. İncelenen 229 haber, yukarıda bahsedilen ve özetlenen akademik çalışmaları, STK raporlarını ve verilerini de destekler niteliktedir.

etkinlik-yapamıyoruz-cts-ler-isletilmiyor-failler-korunuyor-20-09-2021 Erişim Tarihi: 6 Ekim 2021.

20 Tar, Y. (2021). “Boğaziçi’nde hedef gösterme, soruşturma ve LGBTİ+’lara karşı nefret kampanyası” <https://kaosgl.org/haber/bogazici-nde-hedef-gosterme-sorusturma-ve-lgbti-lara-karsi-nefret-kampanyasi> Erişim Tarihi: 6 Ekim 2021.

21 ÜniKuir Derneği, (2021). “ODTÜ Onur Yürüyüşü davası son buldu: Tüm sanıklar beraat etti!” <https://www.unikuir.org/haberler/odtu-onur-yuruyusu-davasi-son-buldu-tum-saniklar-beraat-etti-08-10-2021> Erişim Tarihi: 6 Ekim 2021.

22 Sivil Alan Araştırmaları, (2021). “İTÜ Dayanışması: “Kulüp Kültürümüze Yapılan Saldırıya Karşı Dayanışmaya Çağırıyoruz!” <https://sivilalanarastirmalari.org.tr/2021/03/30/itu-dayanismasi-kulup-kulturumuze-yapilan-saldiriya-karsi-dayanismaya-cagiriyoruz/> Erişim Tarihi: 7 Ekim 2021.

3. Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İzleme Yöntemi

2021 yılının Ağustos ayında başlanan izleme çalışması iki bölümden oluşmaktadır. Kasım ayına kadar “Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İzleme” sistemini oluşturmak için yaptığımız ilk aşama hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır. Kasım 2021–Haziran 2022 arasında izleme çalışmalarının, inşa edilen sisteme göre yürütülmesine geçilmiştir. Temmuz ayında ise izleme çalışmasının yöntemi ve bulguları raporlaştırılmıştır.

3.1. Bir İzleme Sistemi Oluşturmak

3.1.1. Alanyazın Taraması

Öncelikle alandaki ihtiyaçları ve eksiklikleri daha kapsamlı bir şekilde görebilmek için daha önce LGBTİ+ hakları bağlamında üniversitelerde gerçekleştirilmiş izleme çalışmaları ve bu alana ilişkin akademik çalışmalar incelenerek alanyazın taraması yapıldı. Alanyazın taraması kapsamında incelenen 629 kaynakta “üniversite, toplumsal cinsiyet eşitliği, LGBTİ+, LGBT, eşcinsel, gençlik, toplumsal cinsiyet, öğrenci toplulukları, hak ihlalleri, eşitlik, ayrımcılık, kapsayıcılık, eğitim, izleme” anahtar kelimeleri kullanılarak bu alanda öne çıkan sorular, problemler, eksikler tespit edilmiştir.

Yapılan alanyazın araştırmasına ek olarak alana dair tutarlı, kapsamlı ve ilişkili verilere ulaşabilmek, alanyazın taramasının hemen ardından yapılması planlanan odak görüşmelerinde kullanılacak soruların çerçevesinin belirlenmesinde kaynak olması adına haber taraması da çalışmaya dahil edilmiştir. 2019-2021 yılları sınırlı tutularak *Bianet*, *BirGün*, *KAOS GL LGBTİ+ Haber Portalı*, *ÜniKuir LGBTİ+ Haber Portalı* ve *Sivil Alan Araştırmaları Haber Portalı* gibi haber kaynaklarının incelenmesinde yukarıda bahsedilen anahtar kelimeler kullanılarak toplam 229 haber taranmıştır.

Bu ilk veriler ışığında, alanyazın taramasının ardından ortaya çıkan ilk bulgular ve ÜniKuir Derneği ve SPoD’un sahadaki deneyimleriyle odak grup görüşmeleri için sorular oluşturulmuştur (Bkz. EK-1).

Alanyazın taramasının sonuçları derlendiğinde LGBTİ+ hakları bağlamında kampüslerde güvenli alan, ders içerikleri ve kapsayıcılık meselesi, kampüslerde ayrımcılık/nefret söylemleri, cinsel taciz ve saldırıyı önleme birimlerinin (CTS) işlerliği gibi konuların üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği izleme ve haritalama çalışmasında önem arz edeceği belirlenmiştir. Ekim ayının son haftası ve kasım ayının ilk iki haftası içerisinde Ankara ve İstanbul’da bulunan devlet üniversiteleri mensuplarıyla yapılan odak grup görüşmelerinin çerçevesi ve görüşmelerdeki sorular da bu kriterlere göre belirlenmiştir.

3.1.2. Odak Grup Görüşmeleri

İzlenmesi hedeflenen 20 üniversitenin 18’inden bir öğrenci/mezun ve bir akademisyen katılımıyla toplam 4 adet odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Odak grup görüşmeleri sayesinde üniversitedeki LGBTİ+’ların güncel deneyimleri ve kampüsteki toplumsal cinsiyet eşitliğinin mevcut durumu, üniversitelerdeki LGBTİ+’ların maruz bırakıldıkları ayrımcılıklar, üniversite içerisindeki güvenli alanlar, derslerin kapsamı, içerikleri ve üniversite yapısındaki cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğine yönelik şiddeti önleyici ya da üniversite mensuplarını zorbalık, mobbing ve şiddetten koruyacak yapıların varlığına, işlerliğine, güvenilirliğine dair bilgi edinilmiştir. Bu bağlamda üniversitedeki LGBTİ+’ların maruz bırakıldıkları hak ihlalleri ve

ayrımcılıklar tespit edilerek bu konudaki deneyimlerin büyük ölçüde şehirler arasında paralellik gösterdiği gözlenmiştir. Üniversite mensuplarından gelen bu aktarımlar sayesinde üniversitede LGBTİ+'ların eşit ve özgür bir biçimde eğitim haklarına erişiminin sağlanabilmesi için gerekli ihtiyaçların neler olabileceği konusunda da bilgiye ulaşılmıştır. Dahası odak gruplar sayesinde gösterge ve ölçek geliştirme için gereken aktarımlar birebir öznelerden, sahadan edinilmiş ve bu bilgiler, alanyazın taramasının sunduklarıyla birlikte araştırmanın ilerleyen süreçleri için sağlam bir temel sunmuştur.

3.1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Göstergelerinin Belirlenmesi

Bu aşamada literatür taraması ve odak grup görüşmelerinin analizlerinin ışığında izleme ve haritalama için Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği tematik alanında göstergeleri belirlenmiştir (bkz. EK-2). Yapısal izlemenin ana kısmını oluşturan “Mevzuat İncelemesi / Müfredat İncelemesi / Politika Analizi / Paydaş Analizi” bölümü için 3 ana gösterge ve 14 alt göstergeyle “Üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Göstergeleri”; 3 ana gösterge ve 13 alt göstergeyle “Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri” belirlenmiştir. Göstergeler belirlenirken üniversitelerin idari yapılarında ve kampüs ikliminde LGBTİ+ hakları farkındalığı, LGBTİ+ görünürlüğüne dair etkinlikler, eğitimler ve uygulamalar; LGBTİ+ kapsayıcı politikalar ve ders içerikleri temel alınmıştır.

Araştırmanın nicel izleme bölümünün inşasına imkân verecek ölçeklerden “LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği” için “Örgütlenme ve Savunuculuk”, “Güvenli Alan”, “Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu” ve “Akran Davranışları” göstergeleri belirlenmiştir. “LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği” için ise “Şiddet”, “Akademik Faaliyet” ve “Barınma” başlıklı göstergeler belirlenmiştir.

3.1.4. “LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği” ve “LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Ölçeği”nin Geliştirilmesi

LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği ve LGBTİ+'ların Haklarına Erişim Ölçeği geliştirilmesinde yukarıda bahsedilen üç adımın sonuçları doğrultusunda 2 ölçek için soru havuzu oluşturulmuştur (bkz. EK-3). Pilot çalışma öncesi 6 uzmandan oluşan bir grup tarafından soru havuzu kapsam ve içerik bakımından değerlendirilmiştir. Kapsam ve içerik geçerliliği için başvuru uzmanlar; sosyoloji, sosyal hizmet, toplumsal cinsiyet çalışmaları, siyaset bilimi, psikoloji ve eğitim bilimleri alanlarından seçilmişlerdir. Uzmanlar, maddelerin kapsamını ve içeriklerini incelemiş ve uygunluk konusunda görüş bildirmiştir. Bu değerlendirmenin yanı sıra uzmanlardan maddelerin anlaşılabilirliğinin değerlendirilmesi konusunda da görüş alınmıştır. Pilot çalışmada toplam 104 katılımcıya ulaşılmıştır. Ancak katılımcılardan eksik veri girişi yapanlar ve tüm maddelere aynı puanı verenler elenmiş ve toplam 101 katılımcının yanıtı dikkate alınmıştır. Alanyazında benzer ölçek geliştirme çalışmalarında, pilot çalışma için örneklem büyüklüğü belirleme konusunda farklı görüşler mevcuttur. Evcı ve Aylar²³ (2017) hedef kitlenin yaklaşık %5'lik kısmına ulaşılmasının yeterli olduğunu ifade ederken, Şeker ve Gençdoğan²⁴ (2014) hedef kitleyi temsil eden 30 ila 50 arasında katılımcıların seçilmesinin yeterli olduğunu belirtmiştir. Bu çerçevede, nihai katılımcı sayısının 1600 olarak planladığı çalışmada, 101 katılımcının yer aldığı bir

23 Aylar Faruk ve Evcı Nagihan. (2017). “Derleme: Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Doğrulayıcı Faktör Analizinin Kullanımı”. Sosyal Bilimler Dergisi. 2017-10. 389-412.

24 Şeker, H ve Gençdoğan, B. (2014). Psikolojide Ve Eğitimde Ölçme Aracı Geliştirme. Nobel yayınevi. 2. Basım. Ankara.

pilot çalışma örneklem büyüklüğü bağlamında asgari şartları sağlamaktadır. Pilot çalışma temel olarak maddelerin ölçek ile uyumuna ve ölçeğin iç geçerliliği konusunda bilgi elde etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir (Seçer, 2015). Ölçekler (1) Hiç Katılmıyorum, (5) Tamamen Katılıyorum aralığında yanıtlanmaktadır. Ölçeklerde ters puanlanan madde yoktur. Soru havuzundaki maddeler kapsam geçerliliğini sınamak amacıyla öğretim elemanlarından oluşan bir grubun (5’i kamu yönetimi, 2’si eğitim yönetimi ve 1’i ölçme değerlendirme) uzman görüşüne sunulmuş ve gelen öneriler doğrultusunda ölçek yeniden düzenlenmiştir. Ölçme araçlarının geliştirilmesi sırasında gerçekleştirilen analizlere ve bu sürece ilişkin detaylı bilgiye Teknik Bilgi Notundan erişilebilir (EK-6).

3.2. Sistem Çerçevesinde İzleme Süreci Yürütmek:

3.2.1. Üniversitelerde Mevzuat, Müfredat İncelemesi ve Politika, Paydaş Analizi

Bu süreçte üniversitelerin web sitesi Yönetmelikler, Yönergeler, İlkeler, Komisyonlar, Kurullar, Usul ve Esaslar, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Performans programları, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), AKTS Bilgi Paketi, öğretim programları ve ders içerikleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

Üniversitelerin “teknik üniversite”, “güzel sanatlar üniversitesi” olmasından veya “tıp”, “mühendislik” ya da “sosyal bilimler” ağırlıklı olmasından kaynaklanan farklılıkların dengelenmesi amacıyla tüm üniversitelerde göstergelere göre araştırma yapıldıktan sonra bir puanlama sistemi oluşturulmaya çalışılmıştır. İzleme boyunca “*beden, cinsel/cinsellik, cinsel yönelim, cinsiyet, erkeklik, eşitlik, eşitsizlik, feminist/feminizm, insan hakları, kadın, LGBTİ+/LGBT, kuir/queer, toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet eşitliği, sivil toplum*” anahtar kelimeleri üzerinden araştırma yapılarak her göstergeye 0-2 aralığında puan verilmiştir. Eğer izlenen göstergeye dair veriye ulaşılamamışsa ya da belirlenen sayının altındaysa 0; veriye ulaşılmış ancak yetersiz ya da belirlenen üst sınırın altındaysa 1; izlenen gösterge mevcut ve işler durumdaysa ya da belirlenen üst sayıyı karşılıyorsa 2 puan verilmiştir.

Müfredat incelemesi (Ayrımcılık 1.1,1.2) üniversitelerin AKTS Bilgi Paketi sayfasından, eğer üniversite sayfasında bilgi paketi yoksa bölüm ve programların sayfaları üzerinden, yukarıdaki anahtar sözcükler aracılığıyla seçmeli ve zorunlu ders başlıkları taranarak gerçekleştirilmiştir. Üniversitelerin web siteleri büyük ölçüde erişilebilir ve kullanıcı dostu olmadığından; ders izlenmeleri bir yana, ders programlarına ya da derslerin tüm yıllara göre sınıflandırılmasına bile kolaylıkla ulaşılamamaktadır. AKTS Bilgi Paketi olmayan ve sitesinde son 10 yılın müfredatı bulunmayan pek çok bölüm ve program mevcuttur. Bu sınırlılık nedeniyle Müfredat Analizi son 5 yılın derslerinin taramasını kapsamaktadır. Müfredat incelemesi; Eğitim Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Adalet Meslek Yüksekokulu, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Meslek Yüksekokulu, Tıp Fakültesi, İktisadi ve Bilimler Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi lisans ve ön lisans bölümleri ile Sosyal Bilimler, Sağlık Bilimleri ve Eğitim Bilimleri Enstitülerinin tezsiz, tezli yüksek lisans ve doktora programları bünyesinde yürütülmüştür. Bu kapsamda zorunlu dersler; üniversitede hiç yoksa 0, üniversitede varsa ama aynı odakta ise 1, dersler çeşitliyse, farklı bölümlerde işlenme ve konu çeşitliliğine sahipse 2 puan verilmiştir. Seçmeli ders sayısı ise bir üniversitede 25’in üzerindeyse 2 puan; 1 ile 24 arasındaysa 1 puan verilmiştir. Ancak sayısı 24’ten az olduğu halde 2 puan alan, bölüm sayısı diğer üniversitelere

göre az olan ve müfredatları LGBTİ+ odaklı ve kapsayıcı toplumsal cinsiyet perspektifine sahip üniversiteler bulunmaktadır.

Akademik etkinlikler (Ayrımcılık 1.3) üniversitede yapılmış akademik konferans, sempozyum, panel gibi etkinliklerle birlikte akademik yayınları da kapsamaktadır. Etkinliklerin sayısı 0-49 arasında ise 0 puan; 50-99 arasında ise 1 puan; 100 ve üzeri ise 2 puan verilmiştir.

Paydaş Analizi (Haklar 2.1, 2.2) kapsamında yürütülen çalışmada, LGBTİ+ odaklı ve kapsayıcı çalışan STK'larla birlikte yapılan kampanya, ortak çalışma, etkinlik ve iş birliklerinin üniversite web sitesindeki duyurular-haberler kısmından, faaliyet raporlarından, stratejik planlardan, idari raporlardan ve ek olarak internet arama motorlarından üniversite adı ile LGBTİ+ dernek adlarının birlikte yazılıp taranmasıyla veriler elde edilmiştir. Nitekim üniversite web sitelerinden LGBTİ+ dernekleriyle birlikte gerçekleştirilen etkinliklere, iş birliklerine yönelik herhangi bir içeriğe ulaşamamaktadır. Bu analiz kapsamında sayıya ve buradaki TCE bağlamındaki çeşitliliğe göre (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) puanlama yapılmıştır. Doğrudan LGBTİ+ odaklı çalışan STK'larla iş birliği ve çeşitliliği varsa ve 3'ten fazlaysa 2 puan, paydaşlar arasında çeşitlilik olmasına rağmen 3'ten az etkinlik, iş birliği gerçekleştirilmişse 1 puan, hiç yoksa 0 puan verilmiştir. Paydaş analizi kapsamındaki incelemeye, cis heteronormatif politikalarla kadın odaklı çalışan STK'lar dahil edilmemiştir. Aynı şekilde STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı 3'ten fazlaysa 2; varsa ve 3'ten azsa 1; hiç yoksa 0 puan verilmiştir.

Kampüs iklimi kapsamında LGBTİ+'lar özelindeki etkinliklerin, Onur Haftası ile 8 Mart faaliyetlerinin incelenmesi (Ayrımcılık 2.3, 2.4, 2.5) üniversite web sitesindeki duyurular-haberlerin, faaliyet raporlarının, stratejik planların ve üniversite LGBTİ+ toplulukları, Kadın Çalışmaları Toplulukları ve LGBTİ+ kapsayıcı biçimde faaliyet yürüten Tıp Öğrencileri Birliği sosyal medya hesaplarının taranmasıyla gerçekleştirilmiştir. 8 Mart etkinliklerinin her üniversitede düzenlenmesinden ötürü; sayısı 10'dan fazlaysa 2; 1 ve 10 arasındaysa 1 puan verilmiştir. Gerçekleştirilen etkinliklerin içerisinde birden fazla etkinlik ve oturum olması durumunda sayı 10'u geçiyorsa yine 2 puan verilmiştir. Onur Haftası ve LGBTİ+'lar özelindeki etkinlikler hiç yapılmamışsa 0; 1-3 kez yapılmışsa 1; 3'ten fazla sayıda yapılmışsa 2 puan verilmiştir.

Mevzuat ve Politika Analizlerinde (Ayrımcılık 3.3., Ayrımcılık 3.4., Haklar 1 ve Haklar 3), incelenen belgeler özellikle ayrımcılık karşıtı politikalara, toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen rapor, demeç ve dokümanlara LGBTİ+ kapsayıcılığını izlemek için yurt, öğrenci toplulukları işleyişi, diploma ve cinsel taciz birimleri işleyiş vb. yönergeler arasından seçilmiştir. Bu belgelerde (detaylı liste için EK-4) anahtar kelimelerin varlığı kadar, bu kelimelere ne şekilde yer verildiğine, kaç belgede LGBTİ+ hakları ve görünülüğünün gözetildiği durumuna göre puan verilmiştir. Bunun dışındaki yeterlilikler açısından farklılaşan göstergelerin puanlaması ise şu şekildedir:

- Diploma Yönergesine dair göstergede (Haklar 1.6.) isim değişikliğine dair yeterli bilgi yoksa, diploma düzenlenmiyorsa ya da ücret veya diploma değişikliğine dair ek mahkeme kararı isteniyorsa 1 puan verilmiştir.
- CTS Birimlerinin internet sitelerinin yeterliliğine dair göstergede (Haklar 3.3.) bir site yoksa 0; sitenin başka bir sayfa içinde olduğu durumlarda 1, kendine ait bir site olma durumunda 2 puan verilmiştir.

3.2.2. Verilerin Analizi

Raporun çalışma grubu, 18 yaşından büyük araştırmaya gönüllü olarak katılan Türkiye'deki üniversite mensuplarından oluşmaktadır. Raporun çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemi

kullanılarak belirlenmiştir. Raporun çalışma grubu Ankara ve İstanbul'daki üniversitelerin temsil edileceği şekilde amaçlı olarak belirlenmiştir. Veriler Ocak 2022 ve Haziran 2022 tarihleri arasında toplanmıştır. Pilot çalışma, Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizleri ölçeklerinin yapı geçerliğini sınamak için kullanılmıştır. Pilot çalışma, Açıklayıcı Faktör Analizi ve Doğrulayıcı Faktör Analizi ile final raporu için farklı örneklem gruplarından (dört örneklem grubu) veri toplanmıştır.

İlk örneklem grubundan toplanan veriler kullanılarak Pilot çalışma, ikinci örneklem grubundan toplanan veriler kullanılarak Açıklayıcı Faktör Analizi ve üçüncü örneklem grubundan toplanan veriler kullanılarak Doğrulayıcı Faktör Analizi ve dördüncü örneklem grubundan toplanan veriler kullanılarak final raporu için analizler gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında ayrı ayrı her iki faktör analizi için de madde sayısının en az beş katı kadar katılımcıya ulaşılması amaçlanmıştır. Bu çerçevede Açıklayıcı Faktör Analizi için 233, Doğrulayıcı Faktör Analizi için 222 üniversite mensubundan kullanılabilir veri toplanmıştır.

Final raporu için ise 1709 üniversite mensubundan kullanılabilir veri toplanmıştır. Pilot çalışmada toplam 104 katılımcıya ulaşılmıştır ancak katılımcılardan eksik veri girişi yapanlar ve tüm maddelere aynı puanı verenler elenmiş ve toplam 101 katılımcının yanıtları dikkate alınmıştır. İkinci örneklem grubunda (Açıklayıcı Faktör Analizi yapılan) yer alan katılımcıların %61.4'ü 1999 yılı ve öncesinde doğanlardan (n=143), %38.6'sı 2000 yılı ve sonrasında doğanlardan oluşmaktadır. Katılımcıların 68.7'si öğrenci (n=160), %18.9'u yeni mezun (n=44), %11.2'si akademik personel (n=26) ve %1.3'ü idari personeldir (n=3). Katılımcıların %67.9'i kendilerini LGBTİ+ şemsiyesi içerisinde (n=158) tanımlarken, %32.2'si kendilerini LGBTİ+ şemsiyesi içerisinde (n=75) tanımlamamaktadır. Üçüncü örneklem grubunda katılımcıların %72.97'u öğrenci (n=162), %16.22'si akademik personel (n=36) ve %10.81'i ise (n=24) yeni mezundur. Katılımcıların %59'u (n=131) 2000 öncesinde doğmuş, %41'i ise (n=91) 2000 yılı veya sonrasında doğmuştur. Katılımcıların %65.32'si (n=145) kendisini LGBTİ+ şemsiyesinde tanımlarken %34.69 (n=77) ise kendilerini bu şemsiye içinde konumlandırmadıklarını ifade etmiştir. Dördüncü örneklem katılımcıların %77.3'ü öğrenci (n=1321), %6.5'i akademik personel (n=111), %0.6'sı ise idari personeldir (n=11). Bunun yanı sıra katılımcıların %10.5'ini (n=180) yeni mezunlar, %3.8'ini ise 2016 öncesinde mezun olan kişiler (n=65) oluşturmaktadır. Katılımcıların %1.2'si üniversitelerin yukarıda sayılmayan mensuplarından (n=21) oluşmaktadır. Katılımcıların %46.51'i (n=795) 2000 öncesinde doğmuş, %53.49'u ise (n=914) 2000 yılı veya sonrasında doğmuştur. Katılımcıların %70.1'i (n=1198) kendisini LGBTİ+ şemsiyesinde tanımlarken %29.9'u (n=511) ise kendilerini bu şemsiye içinde konumlandırmadıklarını ifade etmiştir. Araştırmada kümeleme yöntemi mantığı kullanılarak katılımcılar mensubu oldukları üniversitelere göre alt tabakalara ayrılmışlardır. Kümeleme yöntemine göre alt tabakalarda yer alan grupların temsil edilebilmesi için her az gruptan 20 kişinin temsil edilmesi yeterlidir (Gökçe, 1988). Araştırmaya katılan 1709 kişiden %9,9'u (n=169) trans deneyime sahip olduğunu ifade ederken %90,1'i ise (n=1540) olmadığını ifade etmiştir.

Kendisini LGBTİ+ şemsiyesinde konumlandıran 1198 katılımcıya üniversitedeki LGBTİ+'lara yönelik ayrımcılık deneyimleri ile ilgili ek sorular sorulmuştur. LGBTİ+ katılımcıların %57'si (n=683) ayrımcılığa uğramamak için yönelimini/cinsiyet kimliğini açıklamadığını, %56,8'i (n=680) ise yönelimi / cinsiyet kimliği sebebiyle güvende hissetmediğini ifade etmiştir.

LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği ile elde edilen verilerin dağılımının normalliği için çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenmiş, çarpıklık katsayılarının -,035 ile,461; basıklık katsayılarının ise -,928 ile -,508 arasında olduğu görülmüştür. Örneklem büyüklüğü (n = 1709) ve

incelenen değişkenin özelliği göz önüne alınarak, çarpıklık ve basıklık katsayılarının ± 2 aralığında olmasının yeterli olacağına karar verilmiştir. Bu nedenle verilerin analizinde parametrik istatistikler kullanılmıştır. LGBTİ+'ların Haklarına Erişim Ölçeği ile elde edilen verilerin dağılımının normalliği için çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenmiş, çarpıklık katsayılarının $-0,291$ ile $1,091$; basıklık katsayılarının ise $-0,938$ ile $0,712$ arasında olduğu görölmüştür. Örneklem büyüklüğu ($n = 1709$) ve incelenen değişkenin özelliği göz önüne alınarak, çarpıklık ve basıklık katsayılarının ± 2 aralığında olmasının yeterli olacağına karar verilmiştir. Bu nedenle, verilerin analizinde parametrik istatistikler kullanılmıştır.

Ölçeklerden elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistikler ve fark testlerinden ise t-testinden yararlanılmıştır. Ölçeklerin ve alt boyutlarının arasındaki ilişkiyi incelemek etmek için korelasyon analizi yapılmıştır.

4. Mevzuat, Müfredat, Politika ve Paydaş Analizi Mevcut Durum

ÜNİVERSİTELERDE LGBTİ+'LARA KARŞI AYRIMCILIK GÖSTERGELERİ		
1.	Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	5/10
1.1.	Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	
1.2.	Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	
1.3.	Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	
1.4.	Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	
1.5.	Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	
2.	LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi	5/10
2.1.	Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	
2.2.	Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğunun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	
2.3.	Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	
2.4.	Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	
2.5.	Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	
3.	Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar	2/8
3.1.	LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	
3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	
3.3.	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	
3.4.	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	
	Toplam Skor	12/28

LGBTİ+ HAKLARINA ERİŞİM GÖSTERGELERİ

1.	Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	5/12
1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	
1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	
1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	
1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	

1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	
1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler	1/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri	4/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	
	Toplam Skor	10/26

5. Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları ve Ayrımcılık Mevcut Durum

5.1. Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği

İncelenen üniversitelerden toplam 1709 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Tüm Katılımcıların LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	36,81	Örgütlenme ve Savunuculuk	35,94
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	28,50		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	27,63		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	45,35		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	44,16		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	21,72		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	47,40	Güvenli Alan	45,11
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	47,09		
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	48,33		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	39,91	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	23,42
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	20,66		
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	22,41		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	15,51		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	29,04		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	29,93		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	23,01	Akran Davranışları	56,10
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	54,58		
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	55,15		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	58,57	TOPLAM	40,14

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi üniversite mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 35,94, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 45,11, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 23,42, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 56,10 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda tüm üniversiteler için toplam skor 40,14 olarak hesaplanmıştır.

Genele bakıldığında üniversite mensuplarının algı ve tutumları alt boyutunun en düşük puan alan alt boyut olduğu görülmektedir. Bu alt boyut içerisinde sırasıyla güvenlik görevlilerinin, üniversite yönetiminin ve ardından idari personelin LGBTİ+ haklarında en az bilgi sahibi olarak puanlandığı anlaşılmaktadır. Bu maddelerden sonra en düşük puanlar “Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.” ile örgütlenme ve savunuculuk alt boyutundaki “Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.”, “Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.” ve Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.” maddelerinde gözlemlenmektedir. En yüksek puan alan alt boyutun akran davranışları, en yüksek puan alan maddelerin ise akran davranışları alt boyutunun soruları olduğu tespit edilmiştir.

5.2. Üniversitelerde LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Katılımcılara LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeğinde yer alan 16 soru yöneltmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	41,50	Şiddet	48,50
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	58,50		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	37,00		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	56,75		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	45,75	Akademik Faaliyetler	51,50
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	51,00		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	55,50		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	48,00		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	51,00		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	51,00		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	52,50		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	56,75		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	31,00	Barınma	32,75
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	31,00		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	31,00		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	37,75		
			TOPLAM	46,00

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi katılımcılar LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 48,50, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 51,50 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 32,75 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda toplam skor 46,00 olarak hesaplanmıştır.

Yukarıdaki tablolar üniversitelerin verileriyle birlikte değerlendirildiğinde, 18 devlet üniversitesinde LGBTİ+'ların en çok ayrımcılığa maruz bırakıldıkları alan yurtlar olarak ortaya çıkmıştır. Bu durum, LGBTİ+'lar için en öncelikli sorunlardan birinin barınma olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bununla birlikte tabloda görüldüğü gibi üniversitelerde LGBTİ+'lar sırasıyla psikolojik, sözlü, fiziksel şiddete ve cinsel tacize maruz bırakılmaktadırlar. Son olarak ayrımcılık söz konusu olduğunda tüm üniversitelerde akranlar arasındaki ayrımcılığın, diğer mensuplar tarafından maruz bırakılan ayrımcılıktan daha düşük düzeyde olduğu ortaya çıkarılmıştır.

6. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

6.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi web sitesinde bulunan Yönetmelikler, Yönergeler, Koordinatörlükler, Komisyonlar, Kurullar, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Usul ve Esaslar, üniversitenin misyonu ve vizyonu, Stratejik Planları, Faaliyet Raporları, AKTS Bilgi Paketi ve Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				5/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 2 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 192 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			1 akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	1			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	1			Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				1/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	0			
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	1			3 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN		6/28	

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde Kadın ve Aile Çalışmaları lisansüstü programı ve Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği bulunmaktadır. Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği'nde²⁵ merkezin amaçları salt kadının toplumdaki yeri ile ilişkilendirilmiş, toplumsal cinsiyet ifadesine yer verilmemiştir.

Müfredat incelemesi kapsamında ise başlığında anahtar sözcükleri taşıyan dersler ağırlıklı olarak kadın ve toplumsal cinsiyet başlıklı derslerdir. 78 tane kadın, 48 adet toplumsal cinsiyet, 34 insan hakları seçmeli dersi bulunan üniversitenin, bu araştırma kapsamına giren derslerinin büyük çoğunluğu Kadın ve Aile Çalışmaları Lisansüstü Programı tarafından yürütülmektedir.

	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				1/12
	1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
	1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	0			
	1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
	1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
	1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	1			Öğrenci Toplulukları Kurulu ve İşleyiş Yönergesi
	1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0			

25 Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği. Resmî Gazete Tarihi: 12.04.2020 Resmî Gazete Sayısı: 31097.

2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		0/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0	
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		1/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	2 etkinlik
PUAN		2/26	

İnsan Hakları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde²⁶, Merkezin amaçlarından biri de “dezavantajlı grupların insan hakları konusunda farkındalığını artırmak ve insan haklarına erişimini sağlamaya yönelik destekleyici bilimsel ve akademik faaliyetler yapmak” olarak belirtilmiştir. Ancak incelenen hiçbir belgede “LGBTİ+” ve “toplumsal cinsiyet” gibi kavramlara atıfta bulunan, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No’lu, 10 No’lu ve/veya 16 No’lu amaca atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge bulunamamıştır.

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi’nin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politikalarına bakıldığında, üniversitenin temel değerleri arasında “temel hak ve özgürlüklere saygılı olmak”, “her türlü ayrımcılığa karşı duyarlılık” gibi değerler bulunsa da politikalarda ve mevzuatta bu yönde adımlara rastlanmamıştır. Öğrenci Toplulukları Kuruluş ve İşleyiş Yönergesinde²⁷, öğrenci topluluklarının faaliyetlerinin ve afişlerinin dil, din, ırk, mezhep, siyasi, felsefi düşünce ve ayrımcılığı destekler nitelikte olmaması gerektiği belirtilmiş olsa da “genel ahlaka uygunluk” ifadesi ile bağlanmıştır.

Taciz ve mobbing gibi konulara dair doğrudan bir eğitim veya seminer çalışması bulunmayan üniversitede yalnızca şiddet odaklı 2 etkinlik gerçekleştirilmiştir. Şiddetin Anatomisi (2020) ve “Şiddetin Çok Boyutlu Etkileri ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele” Kadın Çalışmaları Merkezleri İşbirliği Sempozyumu (2021) etkinliklerinde şiddet türlerine dair detaylı aktarımda bulunulmuştur.

26 Ankara Hacı Bayram Üniversitesi İnsan Hakları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği. *Resmî Gazete Tarihi: 12.04.2020 Resmî Gazete Sayısı: 31097.*

27 Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğrenci Toplulukları Kuruluş ve İşleyiş Yönergesi 05/08/2021 tarihli 2021/73 sayılı Senato kararı.

6.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi mensubu olan 57 öğrenci, 10 akademik personel ve 4 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 71 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 71 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	38,16	Örgütlenme ve Savunuculuk	36,94
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	31,09		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	29,33		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	43,92		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	41,12		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	28,35		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	46,60		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	46,27	Güvenli Alan	45,52
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	45,72		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	44,57		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	26,54	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	28,67
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	27,69		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	20,56		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	33,88		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	34,81		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	28,56		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	50,88	Akran Davranışları	52,08
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	50,28		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	55,10		
			TOPLAM	40,80

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği'nin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 36,94, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 45,52, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 28,67, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 52,08 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi için toplam skor 40,80 olarak hesaplanmıştır.

6.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	37,50	Şiddet	47,75		
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	55,50				
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	36,50				
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	61,75				
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	29,75	Akademik Faaliyetler	46,50		
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	51,75				
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	54,00				
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	42,50				
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	43,25				
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	48,00				
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	48,75				
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	52,00				
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	33,75			Barınma	34,00
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	30,25				
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	30,75				
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	41,50				
			TOPLAM	43,75		

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara

Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 47,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 46,50 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 34,00 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi için toplam skor 43,50 olarak hesaplanmıştır.

7. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

7.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi web sitesinde bulunan Yönetmelikler, Yönergeler, Koordinatörlükler, Komisyonlar, Kurullar, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Genelgeler, Kılavuzlar, Usul ve Esaslar, Stratejik Plan, AKTS Bilgi Paketi, Akademik Veri Yönetim Sistemi, üniversitenin misyonu ve vizyonu bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				3/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 4 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 1 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	1			Kadın ve Aile Çalışmaları Anabilim Dalı, Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Anabilim Dalı
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				1/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	0			
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	1			2 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN		4/28	

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde Kadın ve Aile Çalışmaları Anabilim Dalı'nda tezli veya tezsiz yüksek lisans ile doktora programları bulunmaktadır. Ancak bölümün sitesinde²⁸ bulunan programa dair bilgiye bakıldığında program kapsamındaki çalışmalar kadın ve aile ekseninde belirlenmiş; toplumsal cinsiyet ya da toplumsal cinsiyet eşitliği ifadelerine yer verilmemiştir. Ayrıca Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi bünyesinde Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi bulunmamaktadır. Üniversitenin Kadın ve Aile Çalışmaları Yüksek Lisans ve Doktora Programları bulunmasına rağmen üniversite bünyesinde toplamda anahtar sözcüğü başlığında bulunduran yalnızca 5 ders yer almaktadır. Akademik yayın ve etkinlikler arasında LGBTİ+ odaklı hiçbir çalışmaya rastlanmamaktadır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				3/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	1			Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Yükseköğretim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	1			Öğrenci Toplulukları Kuruluş ve İşleyiş Yönergesi

28 ASBÜ, Kadın ve Aile Çalışmaları Yüksek Lisans Programı Hakkında [https://sbe.asbu.edu.tr/tr/tezli-programlar/Kadin%20ve%20Aile%20Calismalari%20Tezli%20Yuksek%20Lisans%20Programi%20\(Turkce\)](https://sbe.asbu.edu.tr/tr/tezli-programlar/Kadin%20ve%20Aile%20Calismalari%20Tezli%20Yuksek%20Lisans%20Programi%20(Turkce)) Son Erişim Tarihi 11.04.2022.

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1	Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		0/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0	
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		0/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	0	
PUAN			3/26

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Yükseköğretim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde²⁹ merkezin faaliyet alanları arasında “toplumsal cinsiyet” bulunmaktadır. Ancak yayınlanan yönetmelikler, yönergeler, genelgeler, kılavuzlar, usul ve esaslar, arasında toplumsal cinsiyet ya da LGBTİ+ kavramlarına atıf, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No’lu, 10 No’lu ve/veya 16 No’lu amaca atıf bulunamamıştır.

Üniversitenin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politikalarına bakıldığında, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Öğrenci Toplulukları Yönergesinde³⁰ toplulukların adı, tüzüğü ve faaliyetlerine dair usul ve esaslarda “*din, dil, cinsiyet, ırk, etnik köken, bölge dâhil olmak üzere hiçbir ayrımcılık içeremez*” maddesi belirlenmiş olsa da toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı içerik bulunamamıştır.

Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergede, diploma, sertifika ve diğer belgeler düzenlendikten sonra kimlik bilgilerinde değişiklik olması durumunda, yeni bir belge düzenlenmeyeceği, çeşitli hallerde yönetim kurulunda belirlenecek ücret karşılığı suret çıkarılabileceği belirtilmiştir.

29 Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Yükseköğretim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği Resmî Gazete Tarihi: 26.05.2014 Resmî Gazete Sayısı: 29011.

30 Öğrenci Toplulukları Yönergesi Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Senatosunun 25/09/2019 tarih ve 2019/110 no.lu kararı.

7.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi mensubu olan 29 öğrenci, 6 akademik personel ve 3 idari personel olmak üzere toplam 38 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 38 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	25,66	Örgütlenme ve Savunuculuk	27,44
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	18,42		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	17,11		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	37,50		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	39,47		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	4,61		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	49,34		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	46,05	Güvenli Alan	41,67
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	46,05		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	32,90		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	16,45	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	19,08
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	17,11		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	6,58		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	30,92		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	27,63		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	15,79		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	52,63	Akran Davranışları	49,34
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	55,26		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	40,13		
			TOPLAM	34,38

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 27,44, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 41,67, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 19,08, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 49,34 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi için toplam skor 34,38 olarak hesaplanmıştır.

7.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	36,00	Şiddet	51,75		
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	61,00				
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	39,25				
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	73,00				
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	38,00	Akademik Faaliyetler	48,00		
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	43,25				
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	58,50				
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	38,75				
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	47,25				
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	51,25				
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	50,50				
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	59,00				
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	35,50			Barınma	38,75
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	34,75				
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	36,00				
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	48,50				
			TOPLAM	46,50		

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik

Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 51,50, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 48,00 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 38,50 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi için toplam skor 46,50 olarak hesaplanmıştır.

Araştırmaya Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi mensubu olan 29 öğrenci, 6 akademik personel ve 3 idari personel olmak üzere toplam 38 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 38 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

8. Ankara Üniversitesi

8.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Ankara Üniversitesi web sitesinde bulunan Yönetmelikler, Yönergeler, İlkeler, Komisyonlar, Kurullar, Usul ve Esaslar, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Performans programları, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), öğretim programları ve ders içerikleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				10/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 20 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 155 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Paneli (2018), 4. ve 5. Feminist Forum, Fe Dergi, 150'nin üzerinde akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	2			Kadın Çalışmaları Lisansüstü Programı
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	2			Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KASAUM)
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				6/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Ankara Üniversitesi Queer Araştırmaları Topluluğu (QueerAnka)
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			8 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			27 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				5/8

3.1.	LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	1	Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı
3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	2	Cinsiyet Eşitliği Sertifika Programı (KASAUM-ANKÜSEM)
3.3.	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4.	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	2	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı
PUAN		21/28	

Ankara Üniversitesi'nde Kadın Çalışmaları Lisansüstü Programı ve Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi bulunmaktadır. Çok sayıdaki öğrenci toplulukları arasında, "Ankara Üniversitesi Kuir Araştırmaları Topluluğu" isimli bir öğrenci topluluğu bulunmaktadır.

Ankara Üniversitesi toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda mevcut durumu analiz etmek ve bu alanda iyileştirmeler yapmak amacıyla Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı oluşturulmuştur.

Üniversite müfredatında anahtar sözcük taşıyan 173 dersten 48 tanesi toplumsal cinsiyet, 35 tanesi kadın, 12'si cinsiyet anahtar sözcüğünü başlığında taşımaktadır. Üniversitede ayrıca cinsellik odaklı 4 ders bulunmaktadır.

Üniversitenin Kadın Çalışmaları Yüksek Lisans Programı kapsamında Kaos GL ile birlikte 2013-2017 yılları arasında Queer Teori ve Heteroseksizm Eleştirisi ve Alternatif Politikalar dersleri yürütülmüştür. Ayrıca Kaos GL iş birliğiyle uluslararası düzeydeki Feminist Forum konferansları gerçekleştirilmiştir. Ancak 2017 OHAL KHK'ları nedeniyle üniversiteden akademisyenlerin ihraç edilmesiyle birlikte bu dersler ve etkinlikler dahil olmak üzere üniversitedeki akademik etkinlikler ve müfredatların LGBTİ+ kapsayıcılığı açısından büyük gerileme yaşanmıştır. Üniversite bünyesinde başta Kaos GL olmak üzere LGBTİ+ odaklı çalışan sivil toplum alanı iş birliğiyle gerçekleşen etkinlikler bir daha yapılmamış ve birlikte yürütülen dersler açılmamıştır.

Ankara Üniversitesi Queer Araştırmaları Topluluğu tarafından düzenlenen etkinlikler büyük ölçüde çevrimiçi ve kampüs dışında gerçekleştirilmiştir.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				10/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	2			Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Destek Birimi Yönergesi
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	2			Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KASAUM) Yönetmeliği, Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı, Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Politika Belgesi
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	2			Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu, Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı, Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Politika Belgesi
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	2			Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı, Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Politika Belgesi
1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2			Diploma ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
2. Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler				4/4
2.1. STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	2			Kaos GL, Genç LGBTİ+, Pembe Hayat, Uçan Süpürge
2.2. STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	2			Kaos GL Ayrımcılık Karşıtı Dersler, Heteroseksizm Eleştirisi ve Alternatif Politikalar Dersi, Queer Teori Dersi, 4. ve 5. Feminist Forum, Ankara Üniversitesi HeForShe Çalışma Grubu
3. Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri				9/10

3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	2	Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Destek Birimi, Psikolojik Tacize Karşı Destek Birimi
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Destek Birimi Yönergesi, Psikolojik Tacize Karşı Destek Birimi Yönergesi
3.3	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	2	http://cts.ankara.edu.tr
3.4	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	1	Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Politika Belgesi
3.5	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	2	2 program, 2 etkinlik
PUAN		23/26	

Ankara Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KASAUM) Yönetmeliğinde belirtildiği üzere merkezin etkinlik alanları toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinde belirlenmiştir. Ankara Üniversitesi'nin *temel değerleri* arasında ilgili tematik alana ilişkin olarak "akademik özgürlüğe öncelik verme, etik değerlere bağlılık, öğrenci merkezlilik, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı, ülke sorunlarına / önceliklerine duyarlı" gibi çeşitli değerler bulunmaktadır. Farklılıklara saygı gösteren bireyler yetiştirmek ise üniversitenin misyonlarından biridir.

Ankara Üniversitesi performans programları incelendiğinde 2011-2013 yılları arasında eğitim sisteminin geliştirilmesi konusunda cinsiyet temelli dengesizliğin azaltılması hedeflenmiştir. 2014 yılından itibaren program metninde kurumsal amaç ve hedefler konusunda "*toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı*" ilkesine yer verilmiştir. Ancak 2019 yılından itibaren yayınlanan performans programının hiçbirinde ne "*cinsiyet temelli dengesizliğin azaltılması*" hedefi ne de "*toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı*" ilkesine yer verilmemiştir.

Ankara Üniversitesi'nde aktif bir şekilde işleyen Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Destek Birimi bulunmaktadır. Bu birimde akademisyenlerin yanı sıra idari birimler ve öğrenci temsili meclisleri bulunmaktadır. CTS birimi için hazırlanmış websitesinde yönerge, politika belgesi, temsilciler meclisi üyeleri, 2012 yılından itibaren yapılan CTS Çalıştay Raporlarına ulaşılabilir.

Diploma ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergede³¹ mezunların cinsiyet bilgilerinde değişiklik olması durumunda diplomadaki bilgilerin yeniden düzenleneceği, diplomanın arka yüzüne isim değişikliğine dair mahkemenin karar tarihi ile esas ve karar sayısının işleneceği belirtilmiştir.

Ankara Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KASAUM) sivil toplum kuruluşları dışında Columbia Global Centers İstanbul, Kosta Rika Büyükelçiliği, AB Delegasyonu, İsveç Büyükelçiliği ve BM Kadın Birimi ile toplumsal cinsiyet eşitliği alanında iş birliği geliştirmiş ve ortak çalışmalar yürütmüştür.

31 Ankara Üniversitesi Diploma ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge, 15.02.2019 tarihli 4531 sayılı Senato Kararı.

8.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Ankara Üniversitesi mensubu olan 74 öğrenci, 10 akademik personel, 11 2016 öncesi mezun, 11 2016 sonrası mezun ve 2 bunlar dışında üniversite mensubu olmak üzere toplam 108 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 108 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Ankara Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	35,19			
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	33,33			
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	29,86			
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	49,08			
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	48,15			
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	18,98	Örgütlenme ve Savunuculuk	37,47	TOPLAM 39,97
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	47,69			
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	46,76	Güvenli Alan	44,06	
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	47,22			
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	38,20			
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	20,14	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	21,72	
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	20,60			
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	13,66			
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	26,16			
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	29,40			
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	20,37	Akran Davranışları	56,64	
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	56,71			
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	54,86			
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	58,33			

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Ankara Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 37,47, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 44,06, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 21,72, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 56,64 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Ankara Üniversitesi için toplam skor 39,97 olarak hesaplanmıştır.

8.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Ankara Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	42,50	Şiddet	47,00
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	55,25		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	37,25		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	53,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	41,00	Akademik Faaliyetler	50,75
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	51,75		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	56,00		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	47,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	50,50		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	51,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	50,25	Barınma	30,00
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	56,25		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	28,50		
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	27,00		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	28,75	TOPLAM	44,50
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	36,00		

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Ankara Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik

Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 47,00, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 50,75 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 30,00 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Ankara Üniversitesi için toplam skor 44,50 olarak hesaplanmıştır.

9. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

9.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi web sitesinde bulunan Statüler, Kurum Yönetmelikleri, Yönergeler, Esas ve Usuller, Araştırma Merkezleri, Koordinatörlükler, Komisyonlar, Kurullar, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, AKTS Bilgi Paketi, Akademik Veri Yönetim Sistemi, üniversitenin misyonu ve vizyonu detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				3/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 3 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 25 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			İnsan Cinsel Kimliğinin Olağan Çeşitliliği (panel, 2019), 1 akademik yayım
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				6/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi LGBTİQA+ Topluluğu (Kuir AYBÜ)
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/ resmileşme sürecinde/resmi olmayan)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			4 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			10 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN			9/28

Aile ve Toplum Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin amaçları³² kadın ve aile ekseninde belirlenmiş; toplumsal cinsiyet ya da toplumsal cinsiyet eşitliği ifadelerine yer verilmiştir. Üniversite bünyesinde bulunan Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi LGBTİQA+ Topluluğu (Kuir AYBÜ) resmi olmayan bir LGBTİ+ topluluğudur³³.

Üniversite ders müfredatları arasında anahtar sözcükleri içeren dersler büyük ölçüde Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde verilmektedir. Cinsel sağlık ve cinsellik terapisi üzerine birer ders bulunan üniversite müfredatında ağırlık kadın sağlığı odaklıdır. Müfredat içerisinde başlığında toplumsal cinsiyet kavramını taşıyan 6 ders bulunmaktadır.

Psikoloji Kulübü, İnsan Cinsel Kimliğinin Olağan Çeşitliliği başlıklı akademik etkinlik düzenlemiştir ve bu kapsamda psikoloji alanında LGBTİ+ odaklı güncel meseleler ele alınmıştır.

Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
1.	Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				2/12
1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	0			
1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0			

32 Aile ve Toplum Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği. Resmi Gazete Tarihi 7.02.2016 Resmî Gazete Sayısı: 31388.

33 Topluluğun resmileşme sürecine dair görüşleri için bkz. ÜniKuir Derneği, Üniversiteli LGBTİ+ Öğrenci Toplulukları Yıllık Raporu 2021.

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Mezuniyet ve Diploma Yönergesi
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		1/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1	1 etkinlik / Mobbing Eğitim Yardım Araştırma Derneği (MEYAD)
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		1/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	2 etkinlik
PUAN			4/26

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Mezuniyet ve Diploma Yönergesinde³⁴ isim değişikliği durumunda izlenecek yollara bakıldığında öğrencinin talebine göre belgelerin düzenlendiği, diploma hazırlanmış veya teslim edilmişse değişikliklerin diplomanın arka yüzüne tarih ve açıklama yazılarak şerh düşüleceği belirtilmiştir.

9.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensubu olan 51 öğrenci, 3 akademik personel ve 3 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 57 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 57 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

34 Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Mezuniyet ve Diploma Yönergesi. 02.05.2016 tarihli 14/03 Sayılı Senato Kararı.

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	16,67	Örgütlenme ve Savunuculuk	20,87
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	12,72		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	14,04		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	34,65		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	29,83		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	8,33		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	29,83		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	30,70	Güvenli Alan	30,85
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	35,09		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	26,76		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	11,40	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	16,08
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	12,72		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	11,40		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	21,93		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	18,42		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	20,62		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	42,55	Akran Davranışları	45,32
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	48,25		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	45,18		
			TOPLAM	28,28

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 20,87, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 30,85, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 16,08, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 45,32 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Yıldırım Beyazıt Üniversitesi için toplam skor 28,28 olarak hesaplanmıştır.

9.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	33,75	Şiddet	42,75
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	54,75		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	34,00		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	51,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	45,50	Akademik Faaliyetler	40,75
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	40,25		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,50		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	39,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	39,25		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	36,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	37,25		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	41,50		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	21,25	Barınma	26,25
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	25,00		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	26,75		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	32,25		
			TOPLAM	37,50

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 42,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 40,75 öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 26,25 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Yıldırım Beyazıt Üniversitesi için toplam skor 37,50 olarak hesaplanmıştır.

10. Gazi Üniversitesi

10.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Gazi Üniversitesi web sitesinde bulunan üniversite politikaları, Kurul ve Komisyonlar, Koordinatörlükler, Senato Kararları, Yönetmelikler, Yönergeler, Esas ve Usuller, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, AKTS Bilgi Paketi, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), raporlar, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri ve politikaları detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				5/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Ders başlığında anahtar sözcük taşıyan 12 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Ders başlığında anahtar sözcük taşıyan 13 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			8 yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	2			Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				2/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	0			
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			14 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN			7/28

Gazi Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği'nde³⁵ merkezin amaçları merkezin amaçları kadının toplumdaki yeri ile ilişkilendirilmiş olsa da “toplumsal cinsiyet eşitliği konularında ulusal ve uluslararası düzeyde akademik çalışmalar yapmak, danışmanlık hizmetleri vermek de merkezin amaçları arasındadır.

Üniversite ders müfredatları arasında anahtar sözcükleri içeren 25 dersten 18'i kadın sağlığı üzerine olmakla birlikte bu dersler Sağlık Bilimleri Enstitüsü ve Tıp Fakültesi'nde verilmektedir. Ayrıca müfredatlar arasında cinsel sağlık üzerine seçmeli ve cinsel gelişim üzerine zorunlu birer ders bulunmaktadır. Gazi Üniversitesi Akademik Veri Yönetim Sistemi ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi'nde (YÖK TEZ) yapılan tarama sonucunda LGBTİ+ ve queer odağında toplam 8 yayın bulunmuştur.

	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				4/12
	1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
	1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde “toplumsal cinsiyet” ve “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi kavramlara atıf sayısı	0			
	1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
	1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	1			Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
	1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	1			Temel değerler

35 Gazi Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği. Resmî Gazete Tarihi: 8.07.2016 Resmî Gazete Sayısı: 29764.

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler	0/4	
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0	
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri	1/10	
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi kapsamında 2 etkinlik (2016)
PUAN		5/26	

Üniversitenin temel değerleri³⁶ arasında her türlü görüş ve düşüncenin barış ve hoşgörü içinde dile getirilebildiği; din, dil, ırk, milliyet, cinsiyet ve düşünce farklılıklarını zenginlik olduğu, her türlü ayrımcılığa karşı çıkan evrensel yaklaşımı vurgusuyla “İnsana Saygı” ilkesi yer almakta ve bu ilkenin “*milli değerleri sahiplenmeyi merkez*” aldığı belirtilmiştir.

Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergede³⁷ belgelere ilişkin sadece 1 kez yeniden belge düzenlenebileceği ve şerhin ön sayfada yer alacağı belirtilmiştir. Eğitimine devam eden öğrencilerin durumu ya da mezuniyet sonrasında mahkeme kararıyla nüfus bilgilerinde gibi diğer üniversitelerin yönergelerinde açıkça belirtilen ifadelere rastlanmamıştır.

Gazi Üniversitesi'nin çalışmaları ve etkinlikleri arasında LGBTİ+ kapsayıcı biçimde toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki sivil toplum kuruluşlarıyla herhangi bir iş birliğine rastlanmamıştır. Ancak üniversite, halihazırda toplumsal cinsiyet eşitliği alanında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikasının Kurumsal Değişimi, Cinsiyet Eşitliği için Genç Araştırmacıların Sesinin Duyurulması ve Symbolic Violence in Terms of Gender 21-22 başlıklı 3 proje yürütmektedir. Bu projelerinin özetlerinde LGBTİ+'ları kapsayan herhangi bir ifadeye rastlanmamıştır.

36 <https://gazi.edu.tr/view/page/190995/gu-misyon-vizyon-temel-degerler> (Son Erişim Tarihi: 11.04.2022).

37 Gazi Üniversitesi Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge 12.09.2019 tarihli 104 sayılı Senato Kararı.

10.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Gazi Üniversitesi mensubu olan 42 öğrenci, 11 akademik personel, 3 2016 öncesi mezun ve 7 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 63 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 63 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Gazi Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	15,48	Örgütlenme ve Savunuculuk	18,59
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	9,53		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	9,13		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	26,19		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	26,19		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	8,73		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	34,92		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	36,51	Güvenli Alan	31,75
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	31,35		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	27,38		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	9,13	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	13,16
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	9,53		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	7,94		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	22,62		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	16,67		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	13,10		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	46,83	Akran Davranışları	48,81
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	53,57		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	46,03		
			TOPLAM	28,08

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Gazi Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 18,59, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 31,75, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 13,16, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 48,81 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Gazi Üniversitesi için toplam skor 28,08 olarak hesaplanmıştır.

10.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Gazi Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	28,50	Şiddet	37,75
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	44,25		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	28,00		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	50,00		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	28,75	Akademik Faaliyetler	39,00
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	35,50		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,50		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	36,50		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	41,25		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	41,50		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	39,25	Barınma	28,50
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	44,25		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	25,75		
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	26,00		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	26,75		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	35,25	TOPLAM	36,00

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Gazi Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği,

Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 37,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 39,00 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 28,50 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Gazi Üniversitesi için toplam skor 36,00 olarak hesaplanmıştır.

11. Hacettepe Üniversitesi

11.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Hacettepe Üniversitesi web sitesinde bulunan Yönetmelikler, Yönergeler, Kurul ve Komisyonlar, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), AKTS Bilgi Paketi, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel ve etik değerleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				10/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 14 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 66 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			3 etkinlik, 192 yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	2			Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Yüksek Lisans Programı
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	2			Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (HUKSAM)
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				10/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Hacettepe Üniversitesi Kuir Araştırmaları Topluluğu (QueerDeer)
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	2			Resmi topluluk
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			53 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	2			6 etkinlik
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			22 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				4/8

3.1.	LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	2	“Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016-2020)”, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2022-2026)”,
3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3.	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4.	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	2	“Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016-2020)”, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2022-2026)”
PUAN			24/28

Hacettepe Üniversitesi’nde Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Yüksek Lisans Programı ve Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (HUKSAM) bulunmaktadır. Çok sayıdaki öğrenci toplulukları arasında, “Hacettepe Üniversitesi Kuir Araştırmaları Topluluğu” isimli resmi bir öğrenci topluluğu bulunmaktadır.

Üniversite Akademik Veri Yönetim Sistemi ve YÖK TEZ veritabanında anahtar sözcüklerle yapılan taramada 192 yayına ulaşılmıştır. Müfredatlarda ise toplam 80 ders arasında anahtar sözcükleri başlığında taşıyan 26 insan hakları, 14 toplumsal cinsiyet, 1 queer, 6 cinsel sağlık/ eğitim dersi bulunmaktadır. Anahtar sözcükleri taşıyan dersler ağırlıklı olarak Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Yüksek Lisans Programı, Hukuk Fakültesi ve Tıp Fakültesi çatısı altında bulunmaktadır. Ayrıca LGBTİ+ kapsayıcı müfredatlar, çeşitli bölüm ve programlar altında toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın, erkeklik, feminizm ve beden odaklı derslerde yer almaktadır.

Hacettepe Üniversitesi toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda mevcut durumu analiz etmek ve bu alanda iyileştirmeler yapmak amacıyla 2016-2020 ve 2022-2026 yılları arasını kapsayan iki adet Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı³⁸ oluşturmuştur.

38 https://www.hacettepe.edu.tr/hakinda/toplumsal_cinsiyet_esitligi (Son Erişim Tarihi: 10.06.2022)

	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	1.	Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği			12/12
	1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	2		Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi
	1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	2		Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi
	1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	2		Hacettepe Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma Taahhüdü
	1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	2		"Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016-2020)", "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2022-2026)"; Misyon, Vizyon ve Etik Değerler
	1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	2		"Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016-2020)", "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2022-2026)"; Misyon, Vizyon ve Etik Değerler, Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi, Hacettepe Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma Taahhüdü
	1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2		Diploma, Sertifika, Geçici Mezuniyet ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
	2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler			3/4
	2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	2		8 etkinlik / GALADER, Kaos GL, Pozitif Yaşam, SGYD, SGDD-ASAM
	2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	1		Kaos GL Ayrımcılık Karşıtı Dersler

3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri	9/10	
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	2	Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi ve Etik Kurul web sitesi
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	2	Etik Kurul web sitesi
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	1	Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	2	8 etkinlik
PUAN		24/26	

Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (HÜKSAM) faaliyet alanları salt kadının toplumdaki yeri ile ilişkilendirilmiş, toplumsal cinsiyet ifadesine yer verilmemiştir. Üniversitenin etik değerler ve ilkelerinde³⁹ ise bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin gözetilmesi, temel hak ve özgürlüklerin genişlemesi için çaba gösterilmesi; dil, köken, renk, bedensel özellikler, cinsiyet, *cinsel yönelim*, siyasi düşünce, inanç, din, mezhep ve benzeri özellikleri nedeniyle kişiler arasında ayırım yapılmaması yer almaktadır.

Hacettepe Üniversitesi'nde aktif bir şekilde işleyen Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu bulunmaktadır. Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi'nde "cinsel yönelime dayalı taciz" tanımına açıkça yer verilmiştir. Birim yönergesinde dikkat çeken olumlu noktalardan bir diğeri de de kurulda "erkek kurul üyesinin kadın kurul üye sayısını geçemeyeceği" ve sosyal bilimler ile tıp fakülteleri dışından kurula gelecek akademisyenlerin toplumsal cinsiyet alanında çalışan akademisyenlerden oluşacağı maddesidir.

Birime başvuru yolları, mevzuat ve komisyon üyeleri Etik Kurul websitesinde⁴⁰ paylaşılmıştır, ancak Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi dışında adalete erişim ve psikolojik desteğe dair içerik bulunamamıştır.

Diploma, Sertifika, Geçici Mezuniyet ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergesinde isim değişikliği durumunda izlenecek yollara bakıldığında öğrencinin talebine göre belgelerin düzenlendiği, diploma hazırlanmış veya teslim edilmişse değişikliklerin diplomanın arka yüzüne tarih ve açıklama yazılarak teslim edileceği belirtilmiştir.

Hacettepe Üniversitesi, LGBTİ+ odaklı çalışma yürüten sivil toplum kuruluşları dışında Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA), Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GİZ), The London School of Hygiene &

39 https://www.hacettepe.edu.tr/hakkinda/etik_degerler (Son Erişim Tarihi: 16.12.2021).

40 <http://www.etikkurul.hacettepe.edu.tr/cinseltacizsaldirikoromadestek/basvuru.php> (Son Erişim Tarihi: 16.12.2021).

Tropical Medicine (LSHTM), Research for Health Systems Strengthening in North West of Syria (R4HSSS), Research for Health and Conflict Middle East (R4HC-MENA) işbirliğiyle toplumsal cinsiyet eşitliği alanında akademik etkinlikler gerçekleştirmiştir.

11.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Hacettepe Üniversitesi mensubu olan 92 öğrenci, 4 akademik personel, 1 idari personel, 2 2016 öncesi mezun ve 15 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 114 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 114 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Hacettepe Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	40,57	Örgütlenme ve Savunuculuk	43,08
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	33,99		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	34,65		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	54,39		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	64,47		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	21,27		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	52,19		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	50,44	Güvenli Alan	46,13
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	47,59		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	40,35		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	18,42	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	21,67
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	21,71		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	13,82		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	26,97		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	28,73		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	20,40		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	57,24	Akran Davranışları	59,21
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	56,36		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	64,04		
			TOPLAM	42,52

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Hacettepe Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 43,08, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 46,13, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 21,67, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 59,21 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Hacettepe Üniversitesi için toplam skor 42,52 olarak hesaplanmıştır.

11.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Hacettepe Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	39,00	Şiddet	45,25	TOPLAM	46,25
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	56,00				
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	32,75				
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	53,50				
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	48,00	Akademik Faaliyetler	53,75		
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	53,75				
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	54,75				
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	50,50				
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	54,50				
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	54,75				
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	54,75				
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	58,00				
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	31,00	Barınma	32,75		
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	31,25				
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	31,50				
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	37,00				

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Hacettepe Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 45,25, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 53,75 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 32,75 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Hacettepe Üniversitesi için toplam skor 46,25 olarak hesaplanmıştır.

12. Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi

12.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi web sitesinde bulunan Yönetmelikler, Yönergeler, Usul ve Esaslar, Kurullar, Komisyonlar, Koordinatörlükler, Araştırma Uygulama ve Eğitim Merkezleri, Stratejik Plan, Bologna Bilgi Paketi, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				1/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	0			
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 1 seçmeli ders (insan hakları)
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				1/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	0			
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	1			4 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:			2/28

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi web sitesinden yalnızca 8 Mart etkinliklerine ve başlığında anahtar sözcük bulunan 1 seçmeli derse ulaşılmış olup LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine dair hiçbir içeriğe rastlanmamıştır. Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi bulunmamaktadır. YÖK TEZ veritabanında ise bu araştırma kapsamında hiçbir çalışmaya rastlanmamıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				3/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	0			
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	1			Etik Kılavuz, Öğrenci Toplulukları Yönergesi
1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2			Mezuniyet ve Diploma Yönergesi
2. Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler				0/4

2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0	
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		0/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	0	
PUAN:			3/26

Üniversitenin Etik Kılavuz⁴¹ içinde belirlediği Etik Kodlar arasında “*insan onuruna ve haklarına saygılı davranmak; dil, milliyet, etnik köken, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep vb. dayalı her tür ayrımcılığa karşı olmak*” bulunmaktadır. Etik kodlara ek olarak ayrımcılık maddesine, üniversitenin bilimsel ya da sanatsal faaliyetlerinde, öğrencilerin bilimsel çalışmalarını (tez/proje/seminer, vb.), bilimsel araştırmaların değerlendirilmesinde (editörlük, yayın hakemliği, jüri üyeliği) de yer verilmiştir. Öğrenci Toplulukları Yönergesinde, toplulukların yürüttükleri faaliyetlerde “*din, dil, ırk, etnik köken, milliyet, cinsiyet, cinsel kimlik, cinsel yönelim vb. nedenlerle*” ayırım yapılamayacağı belirtilmiştir.

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Mezuniyet ve Diploma Yönergesinde⁴² isim değişikliği durumunda izlenecek yollara bakıldığında öğrencinin talebine göre belgelerin düzenlendiği, diploma hazırlanmış veya teslim edilmişse değişikliklerin diplomanın arka yüzüne tarih ve açıklama yazılarak şerh düşüleceği belirtilmiştir.

41 Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi (2021). Etik Kılavuz.

42 Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Mezuniyet ve Diploma Yönergesi.

13. Orta Doğu Teknik Üniversitesi

13.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Orta Doğu Teknik Üniversitesi web sitesinde bulunan Koordinatörlükler, Müdürlükler, Ofisler, Yönetmelikler, Yönergeler, Usul ve Esaslar, Kılavuzlar, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), müfredatlar, üniversitenin misyonu, vizyonu ve temel değerleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				8/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan seçmeli ve zorunlu toplam 32 ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan seçmeli ve zorunlu toplam 32 ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			100'ün üzerinde akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	2			Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Bölümü
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				9/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			ODTÜ LGBTİQAA+ Dayanışması
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	1			Resmi topluluk başvurusu yapılmıştır.
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			57 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	2			18 etkinlik
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			28 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				4/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	2			1 etkinlik (BM Kadına Yönelik Şiddeti Sonlandırmak için Birleşim Kampanyası 2016), Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	2	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2021)
PUAN:		21/28	

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Yüksek Lisans Programı, ODTÜ LGBTİQAA+ Dayanışması isminde bir topluluk bulunmaktadır.

Üniversite müfredatında başlığında anahtar sözcük bulunan seçmeli ve zorunlu toplam 32 ders yer almaktadır. Bu derslerin 17'si toplumsal cinsiyet, 1'i queer, 9'u kadın anahtar sözcüklerini başlığında taşımaktadır. Müfredat incelemesinde seçilen 32 dersin tümü LGBTİ+ kapsayıcı olmakla birlikte derslerin 13 tanesi Sosyoloji, 6'sı Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları bünyesinde dir.

Üniversitedeki LGBTİ+ odaklı ve kapsayıcı etkinliklerin büyük çoğunluğu ODTÜ LGBTİQAA+ Dayanışması, ODTÜ 8 Mart İnisyatifi, Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı tarafından düzenlenmiştir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda mevcut durumu analiz etmek ve bu alanda iyileştirmeler yapmak amacıyla 2021 yılında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı'nı oluşturmuştur.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				8/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	2			“Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İlke ve Stratejiler Belgesi”, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve Cinsel Tacizi Önleme Birimi Yönergesi”
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde “toplumsal cinsiyet” ve “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi kavramlara atf sayısı	2			5 doküman
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			

1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	2	5 doküman
1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	2	5 doküman
1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		2/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1	BM Kadına Yönelik Şiddeti Sonlandırmak için Birleşin Kampanyası bünyesinde yürütülen 16 günlük aktivizm programı
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	1	Kaos GL Ayrımcılık Karşıtı Dersler
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		9/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	2	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve Cinsel Tacizi Önleme Birimi
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Birim yönergesi ve birim web sitesi
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	2	https://citob.metu.edu.tr
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	2	"Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve Cinsel Tacizi Önleme Birimi Yönergesi" ve web sayfası
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	2 etkinlik / BM Kadına Yönelik Şiddeti Sonlandırmak için Birleşin Kampanya Etkinlikleri (2016), Dijital Şiddetle Mücadele: CİTÖB Deneyimi Üzerinden Düşünmek (2021)
PUAN:			19/26

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeten "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İlke ve Stratejiler Belgesi"⁴³, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve Cinsel Tacizi

43 ODTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İlke ve Stratejiler Belgesi 24.05.2016 tarihli 2016/4-5 sayılı Senato kararı.

Önleme Birimi Yönergesi”⁴⁴, “EGERA Toplumsal Cinsiyet Duyarlı Yönetişim”⁴⁵, “EGERA Toplumsal Cinsiyet Duyarlı İletişim”⁴⁶ isimli belgeler bulunmaktadır. Üniversitenin temel değerleri⁴⁷ arasında ilgili tematik alana ilişkin olarak hak ve özgürlüklerin dikkate alınması, farklılıkların zenginlik olarak görülmesine, her türlü ayrımcılığa karşı çıkan eşitlikçi yaklaşıma vurgu yapan “*İnsana Saygı*” ve özgürlükçü bir yaklaşımla mücadeleci bir tutuma vurgu yapan “*Dayanışmacı Bireysellik*” öne çıkmaktadır.

Üniversitenin birimleri arasında Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve Cinsel Tacizi Önleme Birimi bulunmaktadır. Birime ait içeriği geniş bir web sayfasında birim yönergesi, toplumsal cinsiyet eşitliği tutum politika belgeleri, birime nasıl başvurulacağı ve sürece dair kapsamlı içerikler paylaşılmıştır.

ODTÜ Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı tarafından Birleşmiş Milletler’in Kadına Yönelik Şiddeti Sonlandırmak için Birleşin Kampanyası kapsamında 16 günlük aktivizm programı yürütülmüştür. Bu programda kadına yönelik şiddet, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet normları bağlamında öğrencilerle birlikte türlü etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

13.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Orta Doğu Teknik Üniversitesi mensubu olan 54 öğrenci, 5 akademik personel, 1 2016 öncesi mezun ve 11 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 71 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 71 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100’lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

44 ODTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve Cinsel Tacizi Önleme Birimi Yönergesi 24.05.2016 tarihli 2016/4-6 sayılı Senato kararı.

45 EGERA Toplumsal Cinsiyet Duyarlı Yönetişim 29.12.2016, Ankara.

46 EGERA Toplumsal Cinsiyet Duyarlı İletişim 23.12.2015, Ankara.

47 <https://www.metu.edu.tr/tr/etik-ilkeler-temel-degerler> (Son Erişim Tarihi: 16.12.2021).

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	59,86	Örgütlenme ve Savunuculuk	49,60	52,11	19,37	60,68	TOPLAM	45,44
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	38,73							
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	40,49							
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	66,90							
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	55,64							
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	25,71							
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	59,86							
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	57,75	Güvenli Alan	52,11	19,37	60,68	TOPLAM	45,44	
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	58,45							
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	40,14							
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	16,90	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	19,37	60,68	TOPLAM	45,44		
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	20,07							
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	10,21							
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	26,06							
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	26,76							
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	16,20							
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	60,56	Akran Davranışları	60,68	TOPLAM	45,44			
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	57,04							
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	64,44							

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Orta Doğu Teknik Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 49,60, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 52,11, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 19,37, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 60,68 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Orta Doğu Teknik Üniversitesi için toplam skor 45,44 olarak hesaplanmıştır.

13.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Orta Doğu Teknik Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	46,75	Şiddet	50,50
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	66,00		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	35,75		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	53,00		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	58,75	Akademik Faaliyetler	56,75
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	55,50		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	60,50		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	50,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	51,75		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	55,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	55,75		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	66,00		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	30,50	Barınma	35,00
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	30,75		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	31,25		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	47,00		
			TOPLAM	49,75

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Orta Doğu Teknik Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 50,50, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 56,75 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 35,00 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Orta Doğu Teknik Üniversitesi için toplam skor 49,75 olarak hesaplanmıştır.

14. Boğaziçi Üniversitesi

14.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Boğaziçi Üniversitesi web sitesinde bulunan Kurul, Komisyonlar, Koordinatörlükler, Birimler, Yönetmelikler, Yönergeler, Yönetim, Usul ve Esaslar, Stratejik Plan, Araştırma Merkezleri, üniversitenin misyonu, vizyonu ve temel değerleri ile ders kayıt sistemi detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				7/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan seçmeli ve zorunlu toplam 55 ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan seçmeli ve zorunlu toplam 55 ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			100'ün üzerinde akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	1			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				8/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Boğaziçi Üniversitesi LGBTİ+ Çalışmaları Kulübü (BÜLGBTİ+)
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			105 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	2			5 Onur Haftası
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			9 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				3/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	1			Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinde Temel İlkeler ve Stratejiler

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	2	Cinsel Tacizi Önleme Koordinatörlüğü Raporu (2016-2020), Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinde Temel İlkeler ve Stratejiler
PUAN:		18/28	

Boğaziçi Üniversitesi araştırma merkezleri kapsamında KAM bulunmuyor olsa da Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde SKH 5: Toplumsal Cinsiyet, SKH 11: Eşitsizliklerin Azaltılması ve SKH 16: Barış ve Adalet hedeflerine yönelik çalışmalar yapan merkezler⁴⁸ bulunmaktadır. Benzer bir şekilde Sosyal Politika Forumu Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde de toplumsal cinsiyet ve ayrımcılık karşıtı eksenli çalışmalar sürdürülmektedir. Üniversite bünyesinde bulunan Boğaziçi Üniversitesi LGBTİ+ Çalışmaları Kulübü (BÜLGBTİ+) resmi olmayan bir LGBTİ+ topluluğudur⁴⁹.

Üniversitenin ders kayıt sistemi incelendiğinde, derslerin seçmeli mi zorunlu mu olduğu bilgisine erişilememektedir. Ders başlığında anahtar sözcüğü taşıyan 55 dersin toplumsal cinsiyet eşitliği açısından LGBTİ+ kapsayıcı olduğu tespit edilmiştir. Derslerin 28'i toplumsal cinsiyet (gender), 6'sı eşitsizlik (inequality), 11'i insan hakları (human rights), 1'i cinsellik (sexuality), 3'ü feminizm (feminism) ve 6'sı sivil toplum (civil society) kavramlarını başlığında taşımaktadır. Ayrıca bölüm ve programlardan izlencesine ulaşılabilen dersler arasında başlığında anahtar sözcüğü taşımayan ancak müfredatında anahtar sözcükler üzerine konular ve kaynaklar bulunan ders sayısının 13 olduğu tespit edilmiştir. Bu dersler 12 hafta queer, 12 hafta toplumsal cinsiyet, 6 hafta beden, 2 hafta feminizm, 8 hafta eşitsizlik ve 1 hafta LGBTİ+ odağında işlenmiştir.

YÖK TEZ veri tabanında LGBTİ+ ve queer odaklı 83 lisansüstü tez çalışmasına erişilmiştir. Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi bulunmamaktadır.

48 <https://arastirma.boun.edu.tr/tr/uygulama-ve-arastirma-merkezleri-uygar> (Son Erişim Tarihi: 27.01.2022).

49 ÜniKuir Derneği, Üniversiteli LGBTİ+ Öğrenci Toplulukları Yıllık Raporu 2021.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				8/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	2			Boğaziçi Üniversitesi Yurtlar Yönetmeliği, Etik İlkeler, Boğaziçi Üniversitesi Tacizden Koruma ve Korunma Kılavuzu, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinde Temel İlkeler ve Stratejiler
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	2			Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Uygulama ve Araştırma Merkezi
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	2			Sosyal Politika Forumu Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	2			Temel Değerler, Toplumsal Dayanışma Birimi, Üniversite Yaşamı Etik Kurulu, Öğrenci Hak ve Sorumlulukları, Etik İlkeler, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinde Temel İlkeler ve Stratejiler
1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0			
2. Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler				1/4
2.1. STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1			Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Üniversiteler Arası İletişim Ağı
2.2. STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0			
3. Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri				10/10
3.1. Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	2			Cinsel Tacizi Önleme Koordinatörlüğü

3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Web sitesinde bilgi verilmiştir.
3.3	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	2	https://citok.boun.edu.tr
3.4	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	2	“Tacizden Koruma ve Korunma Kılavuzu”, CİTÖK web sitesi
3.5	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	2	1 eğitim, 10 etkinlik
PUAN:		19/26	

Üniversitenin etik değerler ve ilkelerinde⁵⁰ temel hak ve özgürlüklere saygı gösterilmesi; dil, köken, renk, bedensel özellikler, cinsiyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, inanç, din, mezhep ve benzeri özellikleri nedeniyle kişiler arasında ayırım yapılmaması yer almaktadır. Ek olarak Boğaziçi Üniversitesi Toplumsal Dayanışma⁵¹ biriminde hedeflerden biri yine ayrımcılıkla ve tacizle mücadele olarak belirlenmiştir.

Boğaziçi Üniversitesi Yurtlar Yönetmeliği'nde⁵² “Yurttan Çıkarma” başlığında “Kişilerin ruhsal ve bedensel bütünlüğüne sözlü, fiziksel veya çeşitli görseller iletişim araçları yoluyla yapılan onların cinselliğini, cinsiyetini, cinsiyet kimliğini, cinsel yönelimini hedef alan güç kullanımı içeren ya da içermeyen davranışlarda bulunmak” ifadesi bulunmaktadır. Bu ifade Boğaziçi Üniversitesi dışında incelenen hiçbir üniversitenin yönetmeliğinde bulunmamaktadır.

Boğaziçi Üniversitesi'nde Cinsel Tacizi Önleme Koordinatörlüğü bulunmaktadır. Birime ait içeriği geniş bir web sayfasında mevzuata ilişkin belgeler, birime nasıl başvurulacağı, sürece dair ve tacize karşı kapsamlı içerikler paylaşılmıştır. Keza üniversitenin etik kurullar arasında bulunan Üniversite Yaşamı Etik Kurulu ve Öğrenci Etik Kurulu kapsamında belirlenen etik ilkeler arasında ayrımcılık ve tacize karşı ilkeler bulunmaktadır. Ek olarak Boğaziçi Üniversitesi Toplumsal Dayanışma⁵³ biriminde hedeflerden biri yine ayrımcılıkla ve tacizle mücadele olarak belirlenmiştir.

Boğaziçi Üniversitesi sivil toplum kuruluşları dışında UN SDSN Türkiye ve BM Kadın Birimi ile toplumsal cinsiyet eşitliği alanında iş birliği geliştirmiş ve ortak çalışmalar yürütmüştür. Ayrıca LGBTİ+ odaklı çalışan sivil toplum kuruluşları ile iş birlikleri hakkında bilgiye ulaşılmasa da Boğaziçi Üniversitesi Yaşam Boyu Eğitim Merkezi'nin (BÜYEM) Toplumsal Cinsiyet Eşitliği projesi kapsamında Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları arasında yer alan 17 maddeden biri olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin, BÜYEM olarak desteklediği ve tüm paydaşlarını bu doğrultuda eyleme geçmeye çağırdıkları belirtilmiştir. BÜYEM bu projesi kapsamında eğitimler vermektedir. Eğitim başlıkları: Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Eşitliği Hakkında Temel Bilgiler, Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğini Anlamak, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Yönelik Normatif Çerçeveler, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Kadın Emegi ve İstihdamı, Sektörel Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadınların Güçlenmesi, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı İşyeri Oluşturmak, Kadın Girişimcilik Programları. Ancak bu eğitimlerin üniversite bileşenlerini

50 http://www.boun.edu.tr/tr-TR/Content/Genel/Etik_Ilkeler (Son Erişim Tarihi: 27.01.2022).

51 <https://toplumsaldayanisma.boun.edu.tr/content/hedefler> (Son Erişim Tarihi: 27.01.2022).

52 Boğaziçi Üniversitesi Yurtlar Yönetmeliği 20.09.2007 tarihli 26649 sayılı Resmi Gazete.

53 <https://toplumsaldayanisma.boun.edu.tr/content/hedefler> (Son Erişim Tarihi: 27.01.2022).

(iç paydaşları) kapsayıp kapsamadığı bilgisine web sitesinden erişilemediği gibi bu eğitimlerin LGBTİ+ kapsayıcılığına dair bilgiye ulaşılammıştır⁵⁴.

14.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Boğaziçi Üniversitesi mensubu olan 58 öğrenci, 6 akademik personel, 5 2016 öncesi mezun, 15 2016 sonrası mezun ve 1 diğer üniversite mensubu olmak üzere toplam 86 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 86 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Boğaziçi Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

54 <http://www.kss.boun.edu.tr/?project=toplumsal-cinsiyet-esitligi> (Son Erişim Tarihi: 03.04.2022).

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	64,83	Örgütlenme ve Savunuculuk	56,48
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	38,66		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	42,73		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	73,84		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	60,76		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	42,73		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	71,80		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	65,70	Güvenli Alan	60,85
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	69,19		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	47,68		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	24,71	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	26,60
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	35,76		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	15,12		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	29,36		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	38,08		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	16,57		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	80,52	Akran Davranışları	78,97
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	77,04		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	79,36		
			TOPLAM	55,73

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Boğaziçi Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 56,48, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 60,85, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 26,60, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 78,97 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Boğaziçi Üniversitesi için toplam skor 55,73 olarak hesaplanmıştır.

14.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Boğaziçi Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	47,50	Şiddet	50,75
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	59,25		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	42,50		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	53,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	47,25	Akademik Faaliyetler	73,50
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	75,25		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	77,50		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	74,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	70,00		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	67,00		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	74,25		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	78,25		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	37,75	Barınma	43,00
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	40,25		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	40,25		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	54,00		
			TOPLAM	60,25

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Boğaziçi Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 50,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 73,50 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 43,00 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Boğaziçi Üniversitesi için toplam skor 60,25 olarak hesaplanmıştır.

15. Galatasaray Üniversitesi

15.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Galatasaray Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Koordinatörlükler, Kurullar, Komisyonlar, Araştırma Merkezleri, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), öğretim programları ile üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				7/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 2 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 17 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			100'ün üzerinde akademik yayın, Toplumsal Araştırmalar Merkezi etkinlikleri
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	2			Toplumsal Araştırmalar Merkezi
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				8/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Galatasaray Üniversitesi LGBTİ+ ve Queer Çalışmalar Kulübü (Lion Queer)
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	2			Resmi topluluk
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			9 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			10 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				1 / 8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	1			Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Sertifika Programı

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN		16/28	

Galatasaray Üniversitesi bünyesinde Toplumsal Araştırmalar Merkezi isminde ilgili tematik alana yönelik çalışmalar yapan bir merkez bulunmaktadır. Galatasaray Üniversitesi LGBTİ+ ve Queer Çalışmalar Kulübü (Lion Queer) resmi bir üniversite topluluğudur.

Galatasaray Üniversitesi öğretim programlarındaki 17 seçmeli 2 zorunlu ders toplamda sayıca diğer üniversitelere göre az görünse de derslerdeki toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifi LGBTİ+'ları kapsamakta ve derslerin bölümler arası dağılımı çeşitlilik göstermektedir. Bu kapsamda 2 zorunlu ders insan hakları anahtar sözcüğünü, 17 seçmeli dersten 2'si cinsel/cinsellik, 8'i toplumsal cinsiyet, 1'i kadın, 1'i beden, 2'si feminist, 2'si insan hakları ve 1'i sivil toplum anahtar sözcüğünü başlığında taşımaktadır.

LGBTİ+ odaklı 64 akademik yayının 40'ına Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) üzerinden, 24'üne YÖK TEZ veritabanından anahtar sözcük taramalarıyla erişilebilmektedir.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				5/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	2			Öğrenci Toplulukları Yönergesi, Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Destek Birimi dokümanı, Toplumsal Araştırmalar Merkezi
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	2			Öğrenci Toplulukları Yönergesi, Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Destek Birimi dokümanı

Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1	Geçici Mezuniyet Belgesi, Diploma ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
2.	Üniversitelerin TCE’ye dikkat çekmek için STK’larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		2/4
2.1.	STK’lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	2	TURKMSIC, Kaos GL
2.2.	STK’larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		6/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	2	Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Destek Birimi ve Psikolojik Taciz (Mobbing) ve Tacize karşı Destek Birimi
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1	Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Destek Birimi dokümanı
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	1	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	1	Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Destek Birimi dokümanı
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	3 etkinlik
PUAN			13/26

Galatasaray Üniversitesi’nin ilgili tematik alana ilişkin yönetmelik, yönerge ve kılavuzlara bakıldığında toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen yönetmeliğine rastlanamamıştır. Ancak bulunan dokümanlarda “toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık” maddesine rastlanmıştır.

Galatasaray Üniversitesi Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Destek Birimi’nin websitesi bulunmamaktadır. Toplumsal Araştırmalar Merkezi’nin websitesinde bulunan CTD Sekmesinden erişilebilen dokümanda başvuru yolları, tanımlar, birimin nasıl işlediğine dair kısa bilgiler bulunmaktadır. Birim yönergesinde dikkat çeken olumlu noktalardan biri de kurul üyelerinin toplumsal cinsiyet alanında çalışan akademisyen ve öğrenci topluluklarından oluşmasıdır.

Galatasaray Üniversitesi Geçici Mezuniyet Belgesi, Diploma ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergesinde mahkeme kararıyla isim değiştiren öğrencilerin diploması henüz hazırlanmamışsa, diploma ilgilinin talebi doğrultusunda yeni bilgilerle düzenleneceği belirtilmiş olsa da mezunların talepleriyle ilgili bir açıklama bulunamamıştır.

Üniversitede taciz, mobbing ve Şiddet üzerine #SusmaBitsin Tacizi, Şiddeti, Mobbingi ve Mücadeleyi Konuşuyoruz (2020), CŞMD ile Güvenli İlişkiler Üzerine Konuşuyoruz (2020), Kadına Yönelik Şiddet ve Ayrımcılıkla Mücadele Konferansı (2022) başlıklı 3 etkinlik gerçekleştirilmiştir.

15.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Galatasaray Üniversitesi mensubu olan 19 öğrenci, 4 akademik personel, 1 idari personel, 3 2016 öncesi mezun ve 4 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 31 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 31 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Galatasaray Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	66,94	Örgütlenme ve Savunuculuk	59,68
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	54,84		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	55,65		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	70,97		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	71,78		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	29,03		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	68,55		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	62,10	Güvenli Alan	62,10
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	64,52		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	59,68		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	29,84	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	30,65
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	25,81		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	20,16		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	36,29		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	37,90		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	33,87		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	67,74	Akran Davranışları	71,51
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	70,16		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	76,61		
			TOPLAM	55,98

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Galatasaray Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 59,68, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 62,10, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 30,65, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 71,51 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Galatasaray Üniversitesi için toplam skor 55,98 olarak hesaplanmıştır.

15.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Galatasaray Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	56,25	Şiddet	61,00
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	76,50		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	47,50		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	63,50		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	72,50	Akademik Faaliyetler	66,75
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	67,50		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	66,75		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	60,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	59,50		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	62,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	66,75		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	77,25		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	39,50	Barınma	39,50
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	37,75		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	39,50		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	41,75		
			TOPLAM	58,50

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Galatasaray Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 61,00, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 66,75 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 39,50 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Galatasaray Üniversitesi için toplam skor 58,50 olarak hesaplanmıştır.

16. İstanbul Medeniyet Üniversitesi

16.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

İstanbul Medeniyet Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Kurullar, Komisyonlar, Ofis ve Koordinatörlükler, Araştırma Merkezleri, Akademik Veri Yönetim Sistemi, yönetmelik ve yönergeler, üniversitenin misyonu, vizyonu ve temel değerleri ile ders programları detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				2/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 6 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 15 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			2 akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				1/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	0			
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	1			2 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		3/28	

Medeniyet Üniversitesi ders programları ve müfredatları incelendiğinde başlığında anahtar sözcük taşıyan 6 zorunlu, 15 seçmeli derse rastlanmıştır. Bu derslerden 1'i cinsellik, 3'ü toplumsal cinsiyet odaklıdır. Öte yandan izlencelerin LGBTİ+ kapsayıcılığına dair herhangi bir bilgiye erişilememiş olup Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) üzerinden LGBTİ+ odağında 2 akademik yayına ulaşılmıştır. YÖK TEZ veritabanında ise ilgili kapsamda hiçbir tez çalışmasına rastlanmamaktadır.

Medeniyet Üniversitesi web sitesindeki müfredatlar dışında, üniversitede LGBTİ+'ların ve haklarının durumunu, kurumun kapsayıcı toplumsal cinsiyet yaklaşımını, politikalarını yansıtan herhangi bir ibareye, etkinliğe, politikaya ve habere erişilememiştir.

Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
1.	Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				2/12
1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	0			
1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0			
1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2			Diplomalar ve Eğitim-Öğretim Durumunu Gösteren Diğer Belgeler Yönergesi

2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		0/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0	
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		0/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	0	
PUAN:			2/26

Medeniyet Üniversitesi Diplomalara ve Eğitim-Öğretim Durumunu Gösteren Diğer Belgeler Yönergesinde isim değişikliği durumunda izlenecek yollara bakıldığında öğrencinin talebine göre belgelerin düzenlendiği, diploma hazırlanmış veya teslim edilmişse değişikliklerin diplomanın arka yüzüne tarih ve açıklama yazılarak yapılacağı belirtilmiştir.

16.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensubu olan 30 öğrenci 1 akademik personel ve 3 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 34 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 34 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

İstanbul Medeniyet Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	20,59	Örgütlenme ve Savunuculuk	17,75
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	12,50		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	8,82		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	23,53		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	19,85		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	9,56		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	29,41		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	42,65	Güvenli Alan	42,16
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	46,32		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	37,50		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	11,77	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	19,49
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	13,97		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	16,18		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	24,27		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	25,74		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	25,00		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	41,91	Akran Davranışları	47,80
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	47,80		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	53,68		
			TOPLAM	31,80

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 17,75, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 42,16, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 19,49, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 47,80 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Medeniyet Üniversitesi için toplam skor 31,80 olarak hesaplanmıştır.

16.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

İstanbul Medeniyet Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	42,50	Şiddet	53,25
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	68,25		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	41,75		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	61,00		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	32,25	Akademik Faaliyetler	46,00
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	43,25		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	50,00		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,50		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	50,50		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	41,00		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	50,50		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	55,75		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	33,00	Barınma	34,75
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	34,50		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	33,00		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	38,75		
			TOPLAM	45,00

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 53,25, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 46,00 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 34,75 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Medeniyet Üniversitesi için toplam skor 45,00 olarak hesaplanmıştır.

17. İstanbul Teknik Üniversitesi

17.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

İstanbul Teknik Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Komisyonlar, Ofis ve Koordinatörlükler, Araştırma Merkezleri, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), yönetmelik ve yönergeler, üniversitenin misyonu ve vizyonu detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				5/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	0			
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 2 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			205 akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	2			Bilim, Mühendislik ve Teknolojide Kadın Araştırmaları ve Uygulama Merkezi
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				10/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Kulübü (CinsArı)
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	2			Resmi topluluk
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			65 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	2			4 etkinlik
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			14 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				3/6
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	1			İTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı 2022

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	2	İTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı 2022
PUAN:		18/28	

İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde Bilim, Mühendislik ve Teknolojide Kadın Araştırmaları ve Uygulama Merkezi (BMT-KAUM) bulunmaktadır. Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Kulübü (CinsArı) ise İTÜ’de bulunan resmi topluluklardan biridir.

Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Kulübü (CinsArı) ve İTÜ Kadın+ Dayanışması Topluluğu üniversitede toplamda 83 etkinlik düzenlemiştir.

İstanbul Teknik Üniversitesi ders müfredatları arasında toplumsal cinsiyet alanında 2 ders bulunmaktadır. Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları adlı 2 dersin, müfredatı doğrultusunda LGBTİ+ kapsayıcı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca LGBTİ+ kapsayıcı toplumsal cinsiyet eşitliği temalı 181 yayına Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) üzerinden ve 16 teze YÖK TEZ veritabanından erişilebilmektedir.

İstanbul Teknik Üniversitesi toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda mevcut durumu analiz etmek ve bu alanda iyileştirmeler yapmak amacıyla İTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planını oluşturmuştur⁵⁵.

	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	1.	Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği			8/12
	1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi’ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0		
	1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde “toplumsal cinsiyet” ve “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi kavramlara atıf sayısı	2		Bilim, Mühendislik ve Teknolojide Kadın Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi Yönetmeliği, Cinsel Taciz ve Ayrımcılığı Önleme Yönergesi, İTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı 2022
	1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No’lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0		

55 <https://sustainability.itu.edu.tr/tr/surdurulebilirlik-ofisi/cinsiyet-esitligi-plani> (Son Erişim Tarihi 04.07.2022)

1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	2	Bilim, Mühendislik ve Teknolojide Kadın Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi Yönetmeliği
1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	2	Öğrenci Kulüpleri ve Öğrenci Faaliyetleri Koordinatörlüğü Yönergesi, Cinsel Taciz ve Ayrımcılığı Önleme Yönergesi, İTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı 2022
1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Diploma, Diploma Defteri, Sertifika ile Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		1/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1	2 etkinlik / Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Üniversitelerarası İletişim Ağı ve Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		5/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	2	Cinsel Taciz ve Ayrımcılığı Önleme Birimi
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1	Cinsel Taciz ve Ayrımcılığı Önleme Yönergesi
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	1	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	IX. Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı İşbirliği ve İletişim Ağı Çalıştayı (2016)
PUAN:		14/26	

İstanbul Teknik Üniversitesi Cinsel Taciz ve Ayrımcılığı Önleme Birimi'nin websitesi bulunmamaktadır. BMT-KAUM'un websitesinde⁵⁶ bulunan "CTS Arşiv" sekmesinden erişilebilen

56 www.kaum.itu.edu.tr/

dokümanda başvuru yolları, tanımlar, birimin nasıl işlediğine dair bilgilerin de bulunduğu birim yönergesi bulunmaktadır. Birim yönergesinde “cinsel yönelime dayalı taciz” tanımına açıkça yer verilmiştir.

İstanbul Teknik Üniversitesi Diploma, Diploma Defteri, Sertifika ile Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergede diploma hazırlanmış veya teslim edilmişse değişikliklerin diplomanın arka yüzüne tarih ve açıklama yazılarak teslim edileceği belirtilmiştir.

Üniversitenin STK’larla oluşturulan herhangi bir modeli bulunmamasına rağmen İTÜ GİNOVA’nın ortakları arasında yer aldığı WeRIn – Woman Entrepreneurs in Regional Inclusive Ecosystems Projesi’nde (2022), girişimcilik ekosistemindeki kadın mezunların oranını yükseltmek ve Avrupa genelinde bölgesel ekosistemlere daha fazla dahil olmalarını sağlamak amacıyla eğitimlerde ve destek programlarında kapsayıcılığın artırılması hedeflenmektedir.

17.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya İstanbul Teknik Üniversitesi mensubu olan 52 öğrenci 3 akademik personel ve 3 2016 öncesi mezun olmak üzere toplam 58 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 58 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100’lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

İstanbul Teknik Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	48,28	Örgütlenme ve Savunuculuk	49,75
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	44,40		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	41,38		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	57,33		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	67,67		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	32,76		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	56,47		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	57,33	Güvenli Alan	57,33
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	62,50		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	52,16		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	26,73	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	28,95
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	28,02		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	20,69		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	36,21		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	35,35		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	26,73		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	59,48	Akran Davranışları	61,49
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	61,64		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	63,36		
			TOPLAM	49,38

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Teknik Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 49,75, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 57,33, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 28,95, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 61,49 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Teknik Üniversitesi için toplam skor 49,38 olarak hesaplanmıştır.

17.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

İstanbul Teknik Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	50,75	Şiddet	59,50
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	70,50		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	49,00		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	68,00		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	54,50	Akademik Faaliyetler	60,50
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	56,00		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	62,75		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	56,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	63,25		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	62,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	60,75		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	66,75		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	39,50	Barınma	40,00
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	40,00		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	37,50		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	45,50		
			TOPLAM	55,00

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Teknik Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 59,50, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 60,50 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 40,00 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Teknik Üniversitesi için toplam skor 55,00 olarak hesaplanmıştır.

18. İstanbul Üniversitesi

18.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

İstanbul Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Kurul ve Komisyonlar, Koordinatörlükler, Araştırma Merkezleri, Eğitim Bilgi Sistemi, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), yönetmelik ve yönergeler, esas ve usuller, üniversitenin misyonu, vizyonu ve temel değerleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				8/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 7 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 38 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi, 200'ün üzerinde akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	2			Kadın Çalışmaları lisansüstü programı
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	1			Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				7/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			İstanbul Üniversitesi Eşitlik Topluluğu
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			10 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ay1 etkinliklerinin sayısı	1			1 etkinlik
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			18 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0 /8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		15/28	

İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilgi Sistemi incelendiğinde başlığında anahtar sözcükleri taşıyan 45 dersten 23’ü Kadın Çalışmaları Lisansüstü Programına aittir. Bu dersler arasında 1 zorunlu feminist teori, 13 toplumsal cinsiyet başlıklı seçmeli ders yer almaktadır. Lisans programlarında ise zorunlu insan hakları dersleri ağırlıklı olarak Hukuk Fakültesi çatısında yürütülmektedir.

Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi ve YÖK TEZ veritabanı taranarak LGBTİ+ odaklı ve kapsayıcı 200’ün üzerinde yayına ulaşılabilmektedir.

Üniversite bünyesinde Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Kadın Çalışmaları Lisansüstü Programı bulunmaktadır. Ancak Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi’nin amaçları⁵⁷ salt kadının ve kız çocuklarının toplumdaki yeri ile ilişkilendirilmiş, toplumsal cinsiyet ifadesine yer verilmemiştir. İstanbul Üniversitesi Eşitlik Topluluğu isminde bir topluluk bulunmaktadır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				3/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi’ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde “toplumsal cinsiyet” ve “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi kavramlara atıf sayısı	1			2019-2023 Stratejik Plan
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No’lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0			

57 İstanbul Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği 20.05.2019 tarihli 30779 sayılı Resmi Gazete.

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Diploma Yönergesi
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		3/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	2	Engelli Kadın Derneği, Yanındayız Derneği, Mobbing ile Mücadele Derneği, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	1	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitici Eğitimi (2018), İlçe Bazında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Endeksi Projesi (2020)
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		3/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	1	Psikolojik Taciz (Mobbing) İnceleme Kurulu
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1	Psikolojik Taciz (Mobbing) İnceleme Kurulu Yönergesi
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	Mobbing ile Mücadele Sempozyumu (2021), Şiddet Türlerini Konuşuyoruz (2021)
PUAN			9/26

İstanbul Üniversitesi Etik Davranış İlkeleri ve Etik Kurul Yönergesinde bulunan ayrımcılık maddesi belirlenmiş olsa da maddede toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı içerik bulunamamıştır. Bu yönergede bulunan Akademik Etik İlkeler arasında bulunan “başta insan hakları ve cinsiyet eşitliği olmak üzere insan yaşamıyla ve sürdürülebilir kalkınma ile ilgili temel konularda toplumun bilgilendirilmesi ve eğitilmesine yönelik bir yaklaşım benimsenir” ifadesine rağmen mevzuat ve yönetmeliklerde bu içeriklere rastlanmamıştır. Sadece 2019-2023 Stratejik Planda, İstanbul Üniversitesi’ni olumlu ya da olumsuz etkileyecek unsurlar içerisinde toplumsal cinsiyete de yer verilmiştir. Ancak toplumsal cinsiyet kavramının ne şekilde nitelendirildiği açık değildir.

2022 yılında gerçekleşen İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi mezuniyet töreninde okunan Hekimlik Andında bulunan “hastanın cinsel yönelimi” ifadesi sansürlenmiştir⁵⁸.

Cinsel tacizi önlemeye yönelik bir birim bulunmayan İstanbul Üniversitesi’nde Psikolojik Taciz (Mobbing) İnceleme Kurulu bulunmaktadır. Psikolojik Taciz (Mobbing) İnceleme Kurulu Yönergesinde sadece psikolojik tacize karşı bilgiler verilmiştir.

İstanbul Üniversitesi Diploma Yönergesinde⁵⁹ isim değişikliği durumunda izlenecek yollara bakıldığında, belgeler henüz düzenlenmemişse öğrencinin talebine göre belgelerin düzenlendiği belirtilmiştir. Diğer üniversitelerden farklı olarak “mahkeme kararıyla cinsiyet değişikliği durumunda kişinin dilekçe ve ilgili belgelerle ilgili birime başvurması halinde yeni bilgileriyle diploma düzenlenir ve önceki diploması kişiden alınarak iptal edilir” şeklinde açıklanmıştır. Böylelikle özel hayatın gizliliğini ihlal eden diplomanın arasında açıklama uygulaması gerçekleştirilmemektedir.

İstanbul Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, sivil toplum kuruluşları dışında UN WOMEN (Birleşmiş Milletler Kadın Birimi) ve Aile, Sosyal Politikalar Bakanlığı ile iş birlikleri geliştirmiştir.

18.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya İstanbul Üniversitesi mensubu olan 108 öğrenci 7 akademik personel, 1 idari personel, 18 2016 sonrası mezun, 7 2016 öncesi mezun ve 1 diğer üniversite mensubu olmak üzere toplam 142 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 142 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100’lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

İstanbul Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

58 BirGün (22.06.2022) “Çapa Tıp Fakültesi Mezuniyet Töreninde Hipokrat Yemini Sansürlendi” <https://www.birgun.net/haber/capa-tip-fakultesi-mezuniyet-torende-hipokrat-yemini-sansurlendi-392767>.

59 İstanbul Üniversitesi Diploma Yönergesi 1.03.2018 tarihli 28 sayılı Senato Kararı.

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	30,11	Örgütlenme ve Savunuculuk	30,83
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	25,18		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	23,42		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	39,26		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	38,38		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	17,08		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	42,43	Güvenli Alan	40,08
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	42,25		
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	42,61		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	35,39	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	22,39
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	20,42		
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	23,42		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	15,32		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	27,29		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	27,11		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	20,78	Akran Davranışları	57,39
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	56,87		
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	54,75		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	60,56	TOPLAM	37,67

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 30,83, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 40,08, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 22,39, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 57,39 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Üniversitesi için toplam skor 37,67 olarak hesaplanmıştır.

18.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

İstanbul Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	33,75	Şiddet	41,50
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	50,25		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	29,25		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	53,00		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	40,50	Akademik Faaliyetler	47,50
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	46,25		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	54,75		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	41,00		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	45,75		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	46,25		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	51,00		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	54,00		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	26,75	Barınma	27,50
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	25,75		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	25,00		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	33,25		
			TOPLAM	41,00

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 41,50, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 47,50 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 27,50 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Üniversitesi için toplam skor 41,00 olarak hesaplanmıştır.

19. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

19.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa web sitesinde bulunan Birimler, Kurul ve Komisyonlar, Koordinatörlükler, Araştırma Merkezleri, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), kararlar, kılavuzlar, yönetmelik ve yönergeler, esas ve usuller, kriterler, kararnameler, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri ve Eğitim Bilgi Sistemi detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				4/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 3 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 7 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			2 etkinlik: HIV ve AIDS (2018), Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği ve Kadın Hakları Çalıştayı (2019) / 277 akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				3/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			12 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	1			3 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		7	28

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Eğitim Bilgi Sistemi içerisinde anahtar sözcük taramasıyla proje kapsamında ilgili 10 derse ulaşılmıştır. Derslerin 3'ü lisans, 7'si lisansüstü programları kapsamındadır. Kadın sağlığı üzerine 4, cinsel saldırı ve suç üzerine 2 ders olmak üzere diğer dersler toplumsal cinsiyet, nefret suçu, sosyal eşitsizlik ve insan hakları ihlalleri kapsamındadır.

Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi ve YÖK TEZ veritabanında LGBTİ+ odaklı veya kapsayıcı 277 yayına ulaşılmış olup bunların 19'u lisansüstü tezi, 258'i üniversite öğretim üyelerinin akademik çalışmasıdır.

Cerrahpaşa TÖB (Tıp Öğrencileri Birliği) topluluğunun LGBTİ+'lar özelinde 12 etkinliği bulunmaktadır. Ayrıca üniversitede Pozitif Yaşam Derneği iş birliğiyle HIV ve AIDS başlıklı etkinlik düzenlenmiştir.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				2/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	0			
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0			
1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2			Diploma Yönergesi

2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		1/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1	1 etkinlik / Pozitif Yaşam (2018)
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		1/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	Farkında mıyız? Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği ve Cinsiyet Temelli Şiddet (2017), Flört Şiddeti Akran Eğitimi (2021)
PUAN			4/26

Üniversitenin temel değerleri⁶⁰ arasında sayılan “etik değerler”in açıklaması olarak üniversite bünyesindeki faaliyet ve kararlarda sadece mevzuatın değil insan haklarını, onurunu ve etik değerleri gözetildiği belirtilmiştir. Mevzuat ve politika incelemesi için üniversitenin web sitesinde ve ilgili dokümanlarda “eşitlik”, “ayrımcılık”, “toplumsal cinsiyet”, “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi anahtar kelimeler ile arama yapılmış ancak toplumsal cinsiyet eşitliği ve LGBTİ+ haklarını desteklemeye yönelik herhangi bir içeriğe ulaşılamamıştır.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Diploma Yönergesinde⁶¹ mezun olmamış ya da diploması teslim edilmemiş öğrencilerin belgelerinde gerekli değişiklikler yapılarak teslim edileceği, mezuniyet sonrasında ise mahkeme kararıyla değişen kimlik bilgileri doğrultusunda yeni diploma hazırlanacağı ifade edilmiştir.

Cerrahpaşa TÖB (Tıp Öğrencileri Birliği) topluluğu tarafından taciz, mobbing ve şiddet gibi konular odağında LGBTİ+ kapsayıcı akran eğitimi ile panel gerçekleştirilmiştir.

60 İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Misyon, Vizyon ve Temel Değerler <https://istanbulc.edu.tr/tr/content/misyon-vizyon-ve-temel-degerler/temel-degerler#5600720031002D006C003800430045003800670038003100> (Son Erişim Tarihi: 15.03.2022).

61 İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Diploma Yönergesi 25.04.2019 tarihli 12 sayılı Senato Kararı.

19.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa mensubu olan 20 öğrenci 5 akademik personel ve 1 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 26 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 26 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	25,00	Örgütlenme ve Savunuculuk	21,43
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	14,42		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	17,31		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	27,89		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	25,96		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	11,54		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	27,89		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	42,31	Güvenli Alan	41,67
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	47,12		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	35,58		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	18,27	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	24,52
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	22,12		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	15,39		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	30,77		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	31,73		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	28,85		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	46,16	Akran Davranışları	50,64
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	50,00		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	55,77		
			TOPLAM	34,56

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 21,43, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 41,67, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 24,52, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 50,64 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa için toplam skor 34,56 olarak hesaplanmıştır.

19.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	37,50	Şiddet	40,75		
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	50,00				
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	28,75				
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	47,00				
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	39,25	Akademik Faaliyetler	47,75		
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	47,00				
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	51,75				
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	40,25				
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	53,75				
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	49,00				
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	50,00				
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	51,75				
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	30,75			Barınma	29,75
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	28,75				
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	26,75				
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	32,50				
			TOPLAM	41,50		

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik

Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 40,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 47,75 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 29,75 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa için toplam skor 41,50 olarak hesaplanmıştır.

20. Marmara Üniversitesi

20.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Marmara Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Kurul ve Komisyonlar, Koordinatörlükler, Araştırma Merkezleri, Eğitim-Öğretim Bilgi Sistemi, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), yönetmelik ve yönergeler, üniversitenin misyonu, vizyonu ve temel değerleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				7/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 5 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 58 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			Marmara Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi, 100'e yakın akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	2			Ekonomik ve Sosyal Alanda Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESKAR)
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				7/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	1			Marmara Üniversitesi LGBTİQAA+ Dayanışma Ağı (KuirMar)
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			30 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	2			8 etkinlik
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			19 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				2/8

3.1.	LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	1	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Sertifika Programı
3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3.	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	1	
3.4.	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		16/28	

Ekonomik ve Sosyal Alanda Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESKAR) bulunan üniversitede, sadece toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmalarına odaklanan bir lisansüstü programı bulunmamaktadır.

Marmara Üniversitesi müfredat incelemesinde anahtar sözcüğü başlığında taşıyan 63 ders arasında ağırlık İnsan Hakları derslerine aittir. Üniversitede 21 adet İnsan Hakları seçmeli dersi bulunmaktadır. Ayrıca toplumsal cinsiyet üzerine 14, cinsel sağlık üzerine 2 ve cinsellik üzerine 1 ders bulunmaktadır. Üniversite bünyesinde ders başlığında “LGBT/LGBTİ+” ve “queer” taşıyan hiçbir ders bulunmasa da ilgili dersler büyük ölçüde LGBTİ+ kapsayıcı içeriğe sahiptir.

Üniversite Akademik Veri Yönetim Sistemi içerisinde ve YÖK TEZ veritabanında 100’e yakın LGBTİ+ odaklı veya kapsayıcı akademik yayın yer almaktadır.

2016 yılında ESKAR tarafından düzenlenen Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Perspektifinden Kadın” başlıklı sempozyumda üniversitenin o sıralardaki rektörü Prof. Dr. Mehmet Emin ARAT yaptığı konuşmada⁶² toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin toplumda yerleşmesinin öneminden ve bu alanda üniversitelere düşen görevden bahsetmiş olsa da sonraki yıllarda bu konuda açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demece ya da rapora ulaşamamıştır.

Üniversitelerde LGBTİ+’lar özelindeki 30 etkinlik Marmara Üniversitesi LGBTİQAA+ Dayanışma Ağı (KuirMar), Kadın Hakları Kulübü ve İnsan Hakları Kulübü tarafından gerçekleştirilmiştir.

62 Marmara Üniversitesi (Şubat 2017). 2016 Yılı İdare Faaliyet Raporu, s.128.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				5/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde “toplumsal cinsiyet” ve “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi kavramlara atıf sayısı	2			Ekonomik ve Sosyal Alanda Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No’lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	1			Ekonomik ve Sosyal Alanda Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	1			“Etik Davranış İlkeleri ve Etik Kurulu Yönergesi”, “Öğrenci Kulüpleri Yönergesi”
1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1			Mezuniyet Belgelerine İlişkin Yönerge
2. Üniversitelerin TCE’ye dikkat çekmek için STK’larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler				1/4
2.1. STK’lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1			Filmmor
2.2. STK’larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0			
3. Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri				2/10
3.1. Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0			
3.2. Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0			
3.3. CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0			
3.4. CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	1			Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulama Araştırma Merkezi Kendine Yardım Broşürleri

3.5	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	2 öğrenci topluluğu etkinliği, 1 ESKAR etkinliği
PUAN:		8/26	

Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde “LGBTİ+” ve “toplumsal cinsiyet” gibi kavramlara atıf sayısına bakıldığında ise sadece *Ekonomik ve Sosyal Alanda Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği*’nde⁶³ 11 kez “toplumsal cinsiyet” kavramına atıf bulunmaktadır.

Marmara Üniversitesi’nin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politikalarına bakıldığında, üniversitenin “Etik Davranış İlkeleri ve Etik Kurulu Yönergesi”, “Öğrenci Kulüpleri Yönergesi”⁶⁴ gibi belgelerinde kulüplerin ya da üniversitenin faaliyetlerinde din, dil, ırk, etnik köken, milliyet, cinsiyet ve benzer nedenlerle ayırım yapamayacakları belirtilmiş olsa da toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı içerik bulunamamıştır.

Marmara Üniversitesi Mezuniyet Belgelerine İlişkin Yönerge⁶⁵ mahkeme kararına dayalı isim değişikliğinde mezuniyetten sonra yeni diploma düzenlenmeyeceği, Yeni Diploma Düzenlenmesine Dair Mahkeme Kararı isteneceği belirtilmiştir.

Marmara Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulama Araştırma Merkezi’nin (MARPAM) web sitesinde “Kendine Yardım Broşürleri”⁶⁶ başlığı altında “İstismar”, “Zorbalık” gibi broşürlere ulaşılmıştır. İçeriklerinde cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği vurgusu olmayan bu broşürlerde Marmara Üniversitesi mensuplarının istismar ve zorbalığa maruz bırakıldıkları durumlarda destek alabilmeleri için e-posta adresleri paylaşılmıştır.

20.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Marmara Üniversitesi mensubu olan 86 öğrenci, 11 2016 sonrası mezun olmak, 2 2016 öncesi mezun ve 1 diğer üniversite mensubu olmak üzere toplam 96 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 96 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdiklerin yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100’lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Marmara Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

63 Marmara Üniversitesi Ekonomik ve Sosyal Alanda Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği Resmî Gazete Tarihi: 21.07.2016 Resmî Gazete Sayısı: 29777.

64 Marmara Üniversitesi Öğrenci Kulüpleri Yönergesi 02.10.2018 tarihli 369-10 Senato Kararı.

65 Marmara Üniversitesi Mezuniyet Belgelerine İlişkin Yönerge. 12 Ekim 2016 / 351-11-A, 02 Ekim 2018-369-10.

66 <https://marpam.marmara.edu.tr/ust-menu/hizmetler/kendine-yardim-brosurlerimiz> Son Erişim Tarihi: 15.04.2022.

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	20,83	Örgütlenme ve Savunuculuk	21,84	TOPLAM	30,37
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	15,37				
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	13,54				
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	28,65				
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	27,87				
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	13,28				
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	33,33				
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	34,64	Güvenli Alan	33,77		
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	38,28				
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	28,39				
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	9,64	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	13,98		
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	13,28				
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	8,86				
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	16,67				
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	19,53				
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	15,89				
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	49,74	Akran Davranışları	51,91		
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	48,96				
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	57,03				

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Marmara Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 21,84, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 33,77, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 13,98, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 51,91 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Marmara Üniversitesi için toplam skor 30,37 olarak hesaplanmıştır.

20.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Marmara Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	34,75	Şiddet	41,50
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	53,25		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	27,75		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	50,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	34,25	Akademik Faaliyetler	41,25
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	40,50		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	48,50		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	36,00		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	41,50		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	40,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	41,00		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	47,50		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	21,25	Barınma	22,50
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	20,25		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	21,00		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	27,50		
			TOPLAM	36,75

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Marmara Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 41,50, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 41,25 öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 22,50 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Marmara Üniversitesi için toplam skor 36,75 olarak hesaplanmıştır.

21. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

21.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi web sitesinde bulunan Kurullar, Komisyonlar, Koordinatörlükler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, Bölüm Bilgi Paketleri detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				7/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 1 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 17 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			3 etkinlik, 30 yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	2			Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				5/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Kuir Baykuş
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	1			Türkiye'de LGBTİ+ Hareketleri (2017)
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			11 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				1/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	1	Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı Eğitimi 2019
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		13/28	

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin araştırma ve uygulama merkezleri arasında Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

Üniversite web sitesinden ulaşılan dersler arasında toplam 18 dersin anahtar sözcükleri başlığında taşıdığı tespit edilmiştir. Bölüm Bilgi Paketi içerisinde ilgili bölümlerdeki tüm derslerin izlenince içeriği incelenirken içeriklerin güncelliği ile kaynakların çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda bu üniversitede toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet eşitliği, LGBTİ+, kuir/queer, cinsel yönelim konularının izlencelerdeki temel odaklardan biri olduğu saptanmıştır.

Başlığında anahtar sözcük taşıyan 14 derste sadece toplumsal cinsiyet ifadesi geçerken, ders başlıkları dışında Sosyal Bilimler Enstitüsü Ders Bilgi Formları ve Sosyoloji ve Felsefe Bilgi Paketi içerisinde 181 kadın, 145 toplumsal cinsiyet, 77 feminist, 76 beden, 38 feminizm, 26 queer, 27 eşitsizlik, 20 cinsel, 28 cinsellik, 7 cinsel yönelim geçmektedir.

Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi bulunmazken YÖK TEZ veritabanında ilgili alanda 30 lisansüstü teze erişilmiştir. Ayrıca üniversite bünyesinde Lisansüstü Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Konferansı (2017), Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet: Deneyimler ve Mücadeleler (2020), Pandemi ve Eşitsizlikler (2022) başlıklı LGBTİ+ odaklı ve/veya kapsayıcı 3 akademik etkinlik gerçekleştirilmiştir.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				6/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	2			Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği, Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul Yönergesi, Cinsel Tacize Karşı Etik İlkeler Bildirgesi
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	2			Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	2			Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul Yönergesi, Cinsel Tacize Karşı Etik İlkeler Bildirgesi
1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0			
2. Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler				2/4
2.1. STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1			Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı, Kadın Yazısı Festivali paydaş ve panelistleri
2.2. STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	1			Kadın Yazısı Festivali
3. Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri				6/10
3.1. Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	2			Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul
3.2. Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1			Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul Yönergesi
3.3. CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0			

3.4	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	1	Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul Yönergesi
3.5	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	2	4 etkinlik
PUAN:		14/26	

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Cinsel Tacize Karşı Etik İlkeler Bildirgesi'nde cinsel tacizin daha çok kadınlara karşı bir ayrımcılık biçimi olarak işlendiği belirtmekle birlikte, çeşitli cinsel yönelimlere ve cinsiyet kimliğine sahip bireylerin de tacizden etkilendikleri vurgulanmıştır.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul bulunmaktadır, ancak bu birimin içeriklerini yayınladığı ve üniversite mensuplarını bilgilendirdiği bir web sitesi bulunmamaktadır. Başvuru yolları, bildirim ve destek sürecine dair bilgilere sadece Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul Yönergesinden erişilebilmektedir.

Üniversitenin websitesinde diploma ve geçici mezuniyet belgesi başvurularına dair bilgi alınan sayfada isim değişikliğine dair bir bilgiye yer verilmemiştir.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi sivil toplum kuruluşları dışında İsveç Başkonsolosluğu, Goethe Enstitüsü, Tarabya Akademisi, British Council, Güldünya Yayınları, Karşı Sanat Çalışmaları, Swedish Arts Council, Swedish Institute ve TMMOB ile toplumsal cinsiyet eşitliği alanında işbirliği geliştirmiş ve ortak çalışmalar yürütmüştür. Ayrıca Kadın Yazısı Festivali kapsamında LGBTİ+ odaklı ve kapsayıcı çalışan sivil toplum kuruluşlarıyla çeşitli iş birlikleri gerçekleştirilmiştir.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından taciz ve mobbing gibi konular kapsamında Cinsel Taciz Karşıtı Atölye (2017), Üniversitelerde Cinsel Taciz (2019), Cinsel Şiddetle Mücadele ve Hukuk (2021) ve Cinsel Taciz ve Saldırımın Psikolojik Etkileri (2021) başlıklı etkinlikler düzenlenmiştir.

21.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi mensubu olan 72 öğrenci, 9 akademik personel, 7 2016 sonrası mezun olmak ve 1 2016 öncesi mezun olmak üzere toplam 89 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 38 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği'nde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	53,93	Örgütlenme ve Savunuculuk	47,07
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	41,01		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	40,45		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	55,62		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	50,84		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	24,44		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	63,20		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	55,62	Güvenli Alan	51,12
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	60,68		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	37,08		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	25,00	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	24,58
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	23,03		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	18,54		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	28,37		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	28,93		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	23,60		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	64,61	Akran Davranışları	69,20
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	67,14		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	75,84		
			TOPLAM	47,99

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 47,07, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 51,12, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 24,58, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 69,20 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi için toplam skor 47,99 olarak hesaplanmıştır.

21.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	50,50	Şiddet	53,00
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	63,00		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	27,50		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	56,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	53,50	Akademik Faaliyetler	57,25
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	54,25		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	62,00		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	56,00		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	54,00		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	58,50		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	55,00		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	64,25		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	34,25	Barınma	34,50
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	33,25		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	32,25		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	38,25		
			TOPLAM	50,50

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 53,00, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 57,25 öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 34,50 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi için toplam skor 50,50 olarak hesaplanmıştır.

22. Sağlık Bilimleri Üniversitesi

22.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Sağlık Bilimleri Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Kurullar, Komisyonlar, Koordinatörlükler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri, Stratejik Planları, Faaliyet raporları ve Ders Bilgi Paketi detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				3/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 10 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 12 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			8 lisansüstü tezi (tıpta uzmanlık)
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				1/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	0			
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	1			2 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		4	28

Üniversite ders müfredatları arasındaki anahtar sözcükleri başlığında taşıyan 22 dersin 16'sı kadın sağlığı alanındadır ve ilgili müfredat arasında cinsel sağlık alanında 1 ders bulunmaktadır. Bu derslerin toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında LGBTİ+ kapsayıcı olup olmadığı bilgisine erişilememiştir. 2021 yılında, Sağlık Bilimleri Üniversitesi seçmeli derslerden biri olan “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” isimli ders içeriğine yönelik inceleme ve soruşturma başlatılmıştır⁶⁷. Öte yandan üniversite bünyesinde lisansüstü tezleri YÖK TEZ veritabanında ilgili anahtar sözcüklerle yapılan taramalar sonucunda 8 adet tıpta uzmanlık çalışmasına ulaşılmıştır ve bu çalışmalar doğrudan LGBTİ+ odaklıdır. Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi bulunmamaktadır.

	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				1/12
	1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
	1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde “toplumsal cinsiyet” ve “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi kavramlara atıf sayısı	0			
	1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
	1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
	1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0			
	1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1			Diploma, Diploma Defterleri ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslara İlişkin Yönerge

67 İlgili haber içeriği <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/saglik-bilimleri-universitesi-toplumsal-cinsiyet-esitligi-dersi-icerigiyle-ilgili-inceleme-ve-sorusturma-baslatti/2189308>.

2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		0/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0	
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		0/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	0	
PUAN:			1/26

Öğrenci Kulüpleri Yönergesinde öğrenci topluluklarının faaliyetlerinin ve afişlerinin dil, din, ırk, etnik köken, cinsiyet ve benzer nedenlerle ayrımcılığı destekler nitelikte olmaması gerektiği belirtilmiş olsa da cinsiyet kimliği ya da cinsel yönelim ifadesine yer verilmemiştir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diploma, Diploma Defterleri ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslara İlişkin Yönergede⁶⁸ mahkeme kararına dayalı isim değişikliğinde mezuniyetten sonra yeni diploma düzenlenmeyeceği, birim tarafından diplomanın arka yüzüne şerh düşülüp tarih atılarak imzalanacağı, ancak mezunun yeni diploma talep etmesi durumunda yeni diploma düzenlenmesine ilişkin mahkeme kararı isteneceği belirtilmiştir. Bunun dışında üniversitenin websitesinde LGBTİ+ haklarına erişim açısından toplumsal cinsiyet eşitliğine dair hiçbir içeriğe rastlanmamıştır.

22.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Sağlık Bilimleri Üniversitesi mensubu olan 37 öğrenci, 3 akademik personel ve 2 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 42 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 42 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

⁶⁸ Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diploma, Diploma Defterleri ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslara İlişkin Yönerge 24.07.2018 tarihli 25-04 Sayılı Senato Kararı.

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	15,48	Örgütlenme ve Savunuculuk	13,95
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	8,33		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	6,55		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	19,05		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	11,31		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	10,72		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	26,19		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	37,50	Güvenli Alan	32,74
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	32,74		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	27,98		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	13,69	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	17,06
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	15,48		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	7,14		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	23,81		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	23,81		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	18,45		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	43,45	Akran Davranışları	43,06
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,24		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	40,48		
			TOPLAM	26,70

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Sağlık Bilimleri Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 13,95, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 32,74, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 17,06, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 43,06 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi için toplam skor 26,70 olarak hesaplanmıştır.

22.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Sağlık Bilimleri Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	38,00	Şiddet	49,75
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	63,00		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	33,75		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	64,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	31,50	Akademik Faaliyetler	40,25
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	38,00		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,00		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	43,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	41,00		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	39,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	39,75		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	43,25		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	27,25	Barınma	30,00
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	30,75		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	31,50		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	30,25		
			TOPLAM	40,00

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Sağlık Bilimleri Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 49,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 40,25 öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 30,00 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi için toplam skor 40,00 olarak hesaplanmıştır.

23. Türk-Alman Üniversitesi

23.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Türk-Alman Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Komisyonlar, Araştırma Merkezleri, esas, yönetmelikler, yönergeler, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri, Akademik Personel Bilgi Sistemi ve öğretim planları detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				4/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 5 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 1 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	1			16 akademik yayın, Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) Türkiye ile Göç Sertifika Programı
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				7/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Türk Alman Üniversitesi LGBTİQ+ Dayanışma Topluluğu
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			6 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	1			1 etkinlik
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			12 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		11/28	

Türk-Alman Üniversitesi ders müfredatları arasındaki anahtar sözcükleri başlığında taşıyan 6 dersin 3'ü insan hakları, 1'i toplumsal cinsiyet ve 1'i beden ve 1'i ayrımcılık sosyolojisi üzerinedir. Bu derslerin içeriği LGBTİ+ kapsayıcı olmakla birlikte, ilgili odakta Akademik Personel Bilgi Sistemi içerisinde 16 akademik yayın mevcuttur. Ayrıca akademik etkinlik kapsamında Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) Türkiye ile Göç Sertifika Programı içerisinde toplumsal cinsiyet başlığı bulunmaktadır.

Üniversitede Türk Alman Üniversitesi LGBTİQ+ Dayanışma Topluluğu bulunmaktadır. Üniversitede LGBTİ+'lar özelinde ve toplumsal cinsiyet eşitliği bakımından LGBTİ+ kapsayıcı etkinlikler Türk Alman Üniversitesi LGBTİQ+ Dayanışma Topluluğu ve Türk Alman Üniversitesi Pro Bono Hukuk Kulübü tarafından düzenlenmiştir. Bunlar dışında üniversite bünyesinde Teknolojide Kadın Derneği iş birliğiyle Teknolojide İnsan ve Kariyer Buluşması (2020) gerçekleşmiş ve Hukuk Fakültesi tarafından Aile Kadın ve Çocuk Hukuku Sempozyumu (2021) etkinliği organize edilmiştir. Ancak bu 2 etkinliğin LGBTİ+ kapsayıcılığına dair üniversite websitesinde herhangi bir ifadeye rastlanmamıştır.

Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
1.	Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				2/12
1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	0			
1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0			

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Diploma, Diploma Eki, Geçici Mezuniyet Belgesi ve Yandal Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		1/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1	Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) Türkiye
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		1/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	2 etkinlik
PUAN:			4/26

Türk-Alman Üniversitesi'nin temel değerleri arasında "katılımcılık ve farklılıklara saygılı olma", "toplumsal sorumluluk" gibi değerler belirlenmiş olsa da mevzuat, yönetmelik ve politika belgeleri incelemelerinde ilgili tematik alana ilişkin bir ifadeye rastlanmamıştır.

Diploma, Diploma Eki, Geçici Mezuniyet Belgesi ve Yandal Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönergede⁶⁹, isim değişikliği durumunda izlenecek yollara bakıldığında öğrencinin talebine göre belgelerin düzenlendiği, diploma hazırlanmış veya teslim edilmişse değişikliklerin diplomanın arka yüzüne tarih ve açıklama ile şerh düşülerek teslim edileceği belirtilmiştir.

Üniversite bünyesinde taciz ve mobbing gibi konular kapsamında Şiddet Türleri ve Şiddetten Korunma Yolları (2020), Kadın Hakları ve Kadına Yönelik Şiddet Konferans Dizisi (2020) etkinlikleri düzenlenmiştir.

23.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Türk-Alman Üniversitesi mensubu olan 61 öğrenci, 1 akademik personel ve 1 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 64 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 64 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir.

69 Türk-Alman Üniversitesi Diploma, Diploma Eki, Geçici Mezuniyet Belgesi ve Yandal Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönerge 13.05.2020 tarihli 47 Sayılı Senato Kararı.

Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Türk-Alman Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	44,14	Örgütlenme ve Savunuculuk	46,87
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	35,94		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	37,11		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	61,72		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	64,06		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	26,95		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	58,20		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	57,42	Güvenli Alan	57,42
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	66,41		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	48,44		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	18,75	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	26,50
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	21,10		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	16,80		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	33,60		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	35,16		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	33,60		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	59,77	Akran Davranışları	64,06
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	62,89		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	69,53		
TOPLAM				48,71

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Türk-Alman Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 46,87, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 57,42, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 26,50, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan

Akran Davranışları alt boyutuna 64,06 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Türk-Alman Üniversitesi için toplam skor 48,71 olarak hesaplanmıştır.

23.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Türk-Alman Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	57,00	Şiddet	66,50
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	81,50		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	52,50		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	75,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	53,75	Akademik Faaliyetler	64,25
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	57,25		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	69,00		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	61,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	69,00		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	67,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	62,00		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	74,50		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	39,25	Barınma	40,25
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	37,50		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	40,00		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	44,00		
			TOPLAM	56,25

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Türk-Alman Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 66,50, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 64,25 öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 40,25 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Türk-Alman Üniversitesi için toplam skor 56,25 olarak hesaplanmıştır.

24. Yıldız Teknik Üniversitesi

24.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Yıldız Teknik Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, esaslar, ilkeler, yönetmelikler, yönergeler, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri, Stratejik Planlar, faaliyet raporları, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) ve Bologna Bilgi Sistemi detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				1/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	0			
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 5 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			17 akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				6/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	2			Yıldız Teknik Üniversitesi LGBTİA+ Topluluğu (YTÜ ODA)
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğunun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			14 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			16 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			
3.2. Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0			

3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		7	28

Yıldız Teknik Üniversitesi ders müfredatları arasında anahtar sözcükleri başlığında taşıyan 5 dersin 2'si insan hakları, 2'si beden ve 1'i toplumsal cinsiyet üzerinedir. Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi içerisinde LGBTİ+ odaklı ve kapsayıcı 6 akademik yayın yer almaktadır. YÖK TEZ veritabanında ise üniversite bünyesinde 11 lisansüstü tezine erişilebilmektedir.

Yıldız Teknik Üniversitesi LGBTİA+ Topluluğu bulunmaktadır. Yıldız Teknik Üniversitesi LGBTİA+ Topluluğu'nun (YTÜ ODA) üniversite bünyesinde düzenlediği LGBTİ+'lar özelinde 14 etkinlik bulunmaktadır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				7/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	1			Sürdürülebilir Kalkınma Politikası, Etik Kodlar ve Değerler, Akran Danışmanlığı Aday Kriterleri
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	2			Sürdürülebilir Kalkınma Politikası
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	2			Etik Kodlar ve Değerler, Akran Danışmanlığı Aday Kriterleri, Sürdürülebilir Kalkınma Politikası
1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2			Diploma, Diploma Yerine Geçerli Belge, Öğrenim Belgesi ve Mezun Yazısı Esasları
2. Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler				0/4
2.1. STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0			
2.2. STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0			

3. Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri			5/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	2	Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırığı Önleme Kurulu
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1	Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırığı Önleme Kurulu Yönergesi
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	1	Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırığı Önleme Kurulu Yönergesi
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	3 etkinlik
PUAN:		12/26	

Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Etik Değerlerinde ve Akran Danışmanlığı kriterlerinde "ırk, renk, dil, mezhep, cinsiyet, köken, medeni durum, politik ya da dini inanç, aile, sosyal ya da kültürel altyapı ve cinsel yönelim gibi konuları temel alarak birbirlerinin farklılıklarına saygı ve hoşgörü ile yaklaşılır" ifadesi bulunmaktadır.

Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırığı Önleme Kurulu bulunmaktadır. Cinsel Taciz ve Saldırığı Karşı Destek Biriminin websitesi bulunmamaktadır. Birime başvuru yolları, tanımlar, birimin nasıl işlediğine dair bilgilere ise sadece Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırığı Önleme Kurulu Yönergesinden⁷⁰ erişilebilir durumdadır.

Diploma, Diploma Yerine Geçerli Belge, Öğrenim Belgesi ve Mezun Yazısı Esasları Yönergesinde⁷¹ henüz belge düzenlenmiş ise güncel bilgiler kullanılarak hazırlanacağı, ancak mezuniyet durumunda nüfus kaydı değişiklikleri, diplomanın arkasına gerekli açıklama ile şerh düşülüp tarih konularak düzenleneceği belirtilmiştir.

Yıldız Teknik Kadın Çalışmaları Topluluğu (YTÜKAÇAT) tarafından şiddet türleri ve şiddetle mücadele imkanları kapsamında Kadına Yönelik Şiddete Tarihsel Bakış (2020), Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mümkün mü? Şiddetin Türleri (2021), Üniversitelerde Cinsel Tacizi Önleme Birimi-Faaliyet ve İşleyiş (2021) başlıklı 3 etkinlik gerçekleştirilmiştir.

24.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Yıldız Teknik Üniversitesi mensubu olan 44 öğrenci, 4 akademik personel, 3 2016 sonrası mezun ve 1 2016 öncesi mezun olmak üzere toplam 52 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 71 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

70 Yıldız Teknik Üniversitesi Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırığı Önleme Kurulu Yönergesi 12.01.2021 tarihli 01-25 sayılı Senato Kararı.

71 Yıldız Teknik Üniversitesi Diploma, Diploma Yerine Geçerli Belge, Öğrenim Belgesi ve Mezun Yazısı Esasları Yönergesi 20.03.2019 tarihli 01-13 sayılı Senato kararı.

Yıldız Teknik Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	31.73	Örgütlenme ve Savunuculuk	32,28
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	22.12		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	22.12		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	42.79		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	45.19		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	13.46		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	48.56		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	47.60	Güvenli Alan	45,99
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	50.48		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	39.91		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	17.79	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	22,28
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	18.75		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	14.42		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	30.29		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	30.29		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	22.12		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	50.48	Akran Davranışları	53,69
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	49.52		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	64,44		
			TOPLAM	38,56

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Yıldız Teknik Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 32,28, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 45,99, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 22,28, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 53,69 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer

alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Yıldız Teknik Üniversitesi için toplam skor 38,56 olarak hesaplanmıştır.

24.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Yıldız Teknik Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	39,75	Şiddet	45,25
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	53,75		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	36,50		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	51,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	46,00	Akademik Faaliyetler	48,00
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	41,75		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	50,25		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,50		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	47,50		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	46,50		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	47,50		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	58,00		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	26,25	Barınma	24,25
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	22,50		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	23,00		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	25,25		
			TOPLAM	41,25

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Yıldız Teknik Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 45,25, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 48,00 öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 24,25 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Yıldız Teknik Üniversitesi için toplam skor 41,25 olarak hesaplanmıştır.

25. Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın yapısal izleme bölümü olan Mevzuat, Müfredat, Politika ve Paydaş Analizlerine bakıldığında, ayrımcılık göstergelerinde üniversitelerin genel ortalaması 12/26 iken haklar göstergelerinde ortalama 10/28'dir. Ayrımcılık göstergelerinden "Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar"ın genel ortalaması 2 puan ile en düşük göstergedir. Haklar göstergelerinden "Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler" ise 1/4'tür.

2022 yılında "Google Forms" aracılığı ile veri toplanarak ve LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği & LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği kullanılarak gerçekleştirilen araştırmaya toplam 1741 üniversite mensubu katılmış ve bu kişilerden 1709 kullanılabilir veri toplanmıştır. Araştırmaya katılan kişilerin demografik bilgilerine aşağıda ver alan tabloda yer verilmiştir. Katılımcıların %77.3'ü öğrenci (n=1321), %6.5'i akademik personel (n=111), %0.6'sı ise idari personeldir (n=11). Bunun yanı sıra katılımcıların %10.5'ini (n=180) yeni mezunlar, %3.8'ini ise 2016 öncesinde mezun olan kişiler (n=65) oluşturmaktadır. Katılımcıların %1.2'si üniversitelerin yukarıda sayılmayan mensuplarından (n=21) oluşmaktadır. Katılımcıların %46.51'i (n=795) 2000 öncesinde doğmuş, %53.49'u ise (n=914) 2000 yılı veya sonrasında doğmuştur. Katılımcıların %70.1'i (n=1198) kendisini LGBTİ+ şemsiyesinde tanımlarken %29.9'u (n=511) ise kendilerini bu şemsiye içinde konumlandırmadıklarını ifade etmiştir. Araştırmaya katılan 1709 kişiden %9.9'u (n=169) trans deneyime sahip olduğunu ifade ederken %90,1'i ise (n=1540) olmadığını ifade etmiştir.

Tablo 1. Ölçekler ve Alt Boyutları Arası Korelasyon Analizi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Haklar Ölçeği Toplam	—	.76**	.60**	.76**	.60**	.87**	.81**	.82**	.72**
2 Ayrımcılık Ölçeği Toplam		—	.86**	.95**	.81**	.52**	.76**	.66**	.67**
3 Ayrımcılık: Şiddet			—	.72**	.59**	.39**	.65**	.51**	.50**
4 Ayrımcılık: Akademik Faaliyetler				—	.65**	.52**	.73**	.64**	.70**
5 Ayrımcılık: Barınma					—	.42**	.59**	.56**	.45**
6 Haklar: Örgütlenme						—	.56**	.52**	.50**
7 Haklar: Güvenli Alan							—	.63**	.59**
8 Haklar: Mensup Tutum ve Algıları								—	.49**
9 Haklar: Akran Davranışları									—

Not: ** $p < 01$

Tabloda görüldüğü gibi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği alt boyutlarının kendi aralarındaki korelasyonları .49 ve .63 arasında, LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeğine ait olanlar ise .42 ve .73 arasında değişmektedir. İki ölçekteki toplam 7 alt boyutun hepsi birbiri ile pozitif ve yüksek korelasyon göstermektedir. İki ölçek arasındaki korelasyon da 0.78 ($p < 0.01$) olarak tespit edilmiştir. Bu sonuçlar hem haklara erişim ve ayrımcılığa uğramama arasındaki yakın ilişkiyi, hem de ölçekler arasındaki tutarlılığı gösterir niteliktedir.

Haklar ve Ayrımcılık İlişkisi

Mevzuat ve politika belgelerinde LGBTİ+ haklarını ve LGBTİ+'ların bu belgelerdeki görünürlüğünü izleyen Haklar 2 ana göstergesinin genel ortalaması 12 üzerinden 5'tir. İncelenen 19 üniversitenin sadece 9'unda ayrımcılığa karşı maddeler cinsiyet ve cinsel yönelim çeşitliliğini içermektedir. Diğer üniversitelerde ise ayrımcılığa karşı maddeler cinsel kimlik ve cinsel yönelim ifadesini içermediği ya da ayrımcılık maddesinin "genel ahlaka uygunluk", "milli ve manevi değerlerle çatışmama" gibi ifadelerle bağlandığı görülmüştür.

Hem ölçekler hem de üniversitelerde gerçekleştirilen yapısal izleme, haklar ve ayrımcılık arasındaki ilişkiye işaret etmektedir. Bir yerde LGBTİ+'ların hakları gözetildiğinde veya görünürlüğünü yadsımayan haklar mevcutsa, LGBTİ+'ların uğradıkları ayrımcılık da azalmaktadır.

Aşağıda yer verilen Tablo 2'de *LGBTİ+'ların Haklarına Erişimi'nin LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramamasını ne ölçüde yordadığı* gösterilmektedir.

Tablo 2.

LGBTİ+'ların Haklarına Erişimi'nin LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramamasını Yordaması

Değişkenler	B	Standart Hata	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	,500	,045	-	11,234	0.00	-	-
1. Örgütlenme ve Savunuculuk	,005	,015	,006	,349	,727	,517	,008
2. Güvenli Alan	,352	,016	,432	21,649	,000	,759	,464
3. Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	,256	,019	,247	13,363	,000	,662	,308
4. Akran Davranışları	,261	,016	,283	16,074	,000	,661	,363
R = ,826 R = ,682	F _(4,1704) = 912,689		p = 0.00				

Tablo 2'ye göre, LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramamasının, LGBTİ+'ların Haklarına Erişimi boyutlarından Örgütlenme ve Savunuculuk ile pozitif ve orta düzeyde ($r=0,51$), Güvenli Alan ile pozitif ve yüksek düzeyde ($r=0,75$), Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu ile pozitif ve orta düzeyde ($r=0,66$) ve Akran Davranışları ile pozitif ve orta düzeyde ($r=0,66$) ilişki olduğu görülmektedir. Diğer değişkenler kontrol edildiğinde Güvenli Alan ($r=0,46$), Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu ($r=0,30$) ve Akran Davranışları ($r=0,36$) ile LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramamasının arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. LGBTİ+'ların Haklarına Erişimi tüm boyutları ile birlikte LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramaması ile pozitif ve yüksek düzeyde bir ilişki vermektedir. ($R=0,82$, $p<0.01$). LGBTİ+'ların Haklarına Erişimi boyutlarının LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramaması üzerindeki görece önem sırası (β); Güvenli Alan, Akran Davranışları, Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu ve Örgütlenme Savunuculuk şeklindedir. LGBTİ+'ların Haklarına Erişimi boyutları, LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramamasının toplam varyansının %68'ini açıklamaktadır. Elde edilen bulgulara göre saygıya dayalı iş birliğinin regresyon eşitliği şöyledir: *LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramaması* = ,500+ ,005 *Örgütlenme ve Savunuculuk* + ,352 *Güvenli Alan* + ,256 *Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu* + ,261 *Akran Davranışları*

Tablo 3. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile İlişkili Politika Belgesi & Mevzuat İçerisinde Düzenlemesi Olan ve Olmayan Üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin Karşılaştırılması İçin t Testi Tablosu

Grup	N	Ortalama	Standart Sapma	T	df	p
Politika Belgesi Yok	427	2,1673	,75937	-8,885	923,536	,000
Politika Belgesi Var	814	2,5815	,81832			

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile İlişkili Politika Belgesi ve Türevleri Olan ve Olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile İlişkili Politika Belgesi ve Türevleri Olan ve Olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin birbirinden farklı olduğu bulunmuştur ($t_{0,05: 923,536} = -8,885$). Buna göre, Politika Belgesi ve Türevleri Olan üniversitelerde LGBTİ+'ların haklarına erişim düzeyleri ($\bar{x}=2,5815$) CTS ve Türevleri olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların haklarına erişim düzeyinden ($\bar{x}=2,1673$) daha yüksektir.

Tablo 4. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile İlişkili Politika Belgesi & Mevzuat İçerisinde Düzenlemesi Olan ve Olmayan Üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyinin Karşılaştırılması İçin t Testi Tablosu

Grup	N	Ortalama	Standart Sapma	T	df	p
Politika Belgesi Yok	427	2,7455	,90480	-2,767	1239	,006
Politika Belgesi Var	814	2,8996	,94611			

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile İlişkili Politika Belgesi ve Türevleri Olan ve Olmayan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyinin karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile İlişkili Politika Belgesi ve Türevleri Olan ve Olmayan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyinin birbirinden farklı olduğu bulunmuştur ($t_{0,05: 1239} = -2,767$). Buna göre Politika Belgesi ve Türevleri Olan üniversitelerde LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramama düzeyleri ($\bar{x}=2,8996$) CTS ve Türevleri olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların Ayrımcılığa Uğramama düzeyinden ($\bar{x}=2,74552,1673$) daha yüksektir.

Yukarıda yer verilen iki tablodaki sonuçlardan da anlaşılacağı gibi üniversitelerde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile ilişkili Politika Belgesi ve türevlerinin varlığı o üniversitede öğrenim gören LGBTİ+'ların haklarına erişimi ve ayrımcılığa uğramaması için olumlu bir değişkendir. Politika Belgesi ve türevlerinin varlığıyla üniversitelerde LGBTİ+'lar haklarına daha fazla erişmekte ve daha az ayrımcılığa maruz bırakılmaktadırlar.

Şiddet

LGBTİ+'lara yönelik ayrımcılık ölçeğinden elde edilen bulguya göre üniversitelerde şiddet skoru 48,50'dir. Şiddet türlerine bakıldığında, üniversitede LGBTİ+'ların sözlü şiddete maruz bırakılmadığını düşünenlerin skoru %41,50; fiziksel şiddet %58,50; psikolojik şiddet %37, cinsel taciz ise %56,75'tir. İzlenen 19 üniversitenin 17'sinde psikolojik şiddet, yanıtlarda en yüksek çıkan şiddet biçimi. Burada psikolojik şiddetin dikkate alınmaması, diğer şiddet biçimlerine göre azımsanması, kanıtlanabilirliğinin zor olması ve cezalandırılmaması önemli bir etken olarak yorumlanabilir. LGBTİ+'ların üniversitede taciz ve şiddete maruz bırakılmasındaki oranın, üniversite CTS birimlerinin işlerliğinin ölçüldüğü maddelerle birlikte incelenmesi önerilir.

Tablo 5. CTS ve Türevleri Olan ve Olmayan Üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin Karşılaştırılması İçin t Testi Tablosu

Grup	N	Ortalama	Standart Sapma	T	df	p
CTS Yok	479	2,1911	,75707	-8,837	1078,766	,000
CTS Var	762	2,5948	,82362			

CTS ve Türevleri Olan ve Olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında CTS ve Türevleri Olan ve Olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin birbirinden farklı olduğu bulunmuştur ($t_{0,05; 1078,766} = -8,837$). Buna göre, CTS ve Türevleri Olan üniversitelerde LGBTİ+'ların haklarına erişim düzeyleri ($\bar{x}=2,5948$) CTS ve Türevleri olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların haklarına erişim düzeyinden ($\bar{x}=2,1911$) daha yüksektir.

Tablo 6. CTS ve Türevleri Olan ve Olmayan Üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyinin Karşılaştırılması İçin t Testi Tablosu

Grup	N	Ortalama	Standart Sapma	T	df	p
CTS Yok	479	2,7360	,89708	-3,316	1239	,001
CTS Var	762	2,9160	,95148			

CTS ve Türevleri Olan ve Olmayan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyinin karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında CTS ve Türevleri Olan ve Olmayan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyinin birbirinden farklı olduğu bulunmuştur ($t_{0,05; 1239} = -3,316$). Buna göre, CTS ve Türevleri Olan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılığa Uğramama Düzeyinin ($\bar{x}=2,7360$) CTS ve Türevleri olmayan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılığa Uğramama Düzeyinden ($\bar{x}=2,9160$) daha yüksektir.

Yukarıda yer verilen iki tablodaki sonuçlardan da anlaşılacağı gibi üniversitelerde CTS ve türevi birimlerin varlığı o üniversitede öğrenim gören LGBTİ+'ların haklarına erişimi ve ayrımcılığa uğramaması için olumlu bir değişkendir. CTS ve türevi birimlerin olduğu üniversitelerde LGBTİ+'lar haklarına daha fazla erişmekte ve daha az ayrımcılığa maruz bırakılmaktadırlar.

1198 LGBTİ+ katılımcıdan %13,4'ü (n=160) üniversitelerinde aktif ve etkili çalışan bir Kadın Araştırmaları Merkezi (KAM), %7,9'ü (n=95) ise aktif ve etkili çalışan bir Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Destek Birimi (CTS) olduğunu ifade etmiştir. Bunun yanı sıra %23,6'ü (n=283) KAM, %10,7'si (n=128) ise CTS olmayan bir üniversitede okuduğunu belirtmiştir. %23,6 (n=283) üniversitelerinde bir Kadın Araştırmaları Merkezi olduğunu, ancak aktif ve etkili çalışmadığını ifade etmiştir. %43,62 (n=434) de üniversitelerinde aktif ve etkili çalışmayan bir CTS olduğunu ifade etmiştir.

Son olarak katılımcıların %45'i (n=539) üniversitelerinde KAM olup olmadığı, %45,2'si (n=541) ise CTS olup olmadığı hakkında bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. CTS bulunan üniversitelerin mensubu 554 katılımcının cevaplarına bakıldığında, %25,45'i (n=141) üniversitelerinde böyle bir birim bulunmadığını, %42,96'sı (n=238) ise böyle bir merkezin olup olmadığını bilmediğini ifade etmiştir. Bu noktada Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması göstergelerine, CTS birimlerinin işlerliğine bakmak faydalı olabilir.

Politika analizlerinde ortaya çıkan CTS birimlerinin adalete erişime yardımcı olma, danışanları yönlendirme, danışanlara psikososyal destek sağlama gibi durumlara dair içeriklerin varlığı, birimlere dair bilgi alınabilecek üniversite web sitesinin varlığı ve üniversite mensuplarının şiddet ve tacize dair farkındalığını arttırmak için gerçekleştirilen etkinlik, eğitim içerikleri incelendiğinde

hem görünürlük materyallerinin hem ilgili içeriklerin hem de bildirimde bulunma ve destek mekanizmaları başvurusu adımlarının açık, anlaşılır ve net biçimde ifade edilmediği ya da bu konuda bilgiye erişimde zorluk çekildiği gözlemlenmiştir. Haklar ölçeğinde ortaya çıkan bu bulgu kapsamında; KAM ve CTS'lerin varlığına ve çalışmalarına dair bilgilendirmelerin yeterli ölçüde yapılamaması, etkinliklerinin düzenlenememesi, politika belgelerinin, yönergelerinin öğrenciler ve personel arasında yaygınlaştırılmaması da bunda oldukça önemli bir etkidir. Bu noktada üniversitelerdeki yönetici kadronun bu tür birimlerin faaliyetlerini ve bu konuda çalışma yürüten akademisyenlerle öğrencileri desteklemesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Kampüs İklimini Etkileyen: Güvenli Alanlar

Haklar ve ayrımcılık arasındaki ilişkiye bakıldığında Mevzuat ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ kapsayıcılığının gözlenemediği ya da kapsayıcılığın yeterli olmadığı üniversitelerde, LGBTİ+'lar için kampüs iklimi de olumsuz bir atmosfere sahiptir. Ancak bu noktada kampüs iklimini olumlu yönde etkileyen faktör olarak üniversitelerdeki LGBTİ+ toplulukları karşımıza çıkmaktadır. Örneğin LGBTİ+'ların haklarına erişimi ve mevcut durumu incelendiğinde olumsuz tabloya sahip iki üniversitede, kampüs iklimini olumlu yönde etkileyen faktör öğrenci topluluklarının faaliyetleri olmuştur. Ayrıca LGBTİ+ topluluklarıyla birlikte LGBTİ+ kapsayıcı çalışma yürüten öğrenci toplulukları (örneğin kadın çalışmaları, insan hakları, psikoloji toplulukları, tıp öğrencileri toplulukları vs.), genel itibariyle üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet eşitliği alanında düzenledikleri çeşitli faaliyetleriyle kampüs iklimini LGBTİ+'lar kadar kadınlar için de daha güvenli bir atmosfere dönüştürmektedirler. Örneğin LGBTİ+ odaklı ve kapsayıcı toplulukların 8 Mart ve taciz, mobbing, şiddet gibi konular kapsamında gerçekleştirdikleri etkinliklere bakıldığında, toplulukların düzenlediği etkinliklerin nicel ve nitel olarak üniversite yönetimi etkinliklerinden fazla ve çeşitli konularda olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 7. LGBTİ+ Öğrenci Topluluğu Olan ve Olmayan Üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin Karşılaştırılması İçin t Testi Tablosu

Grup	N	Ortalama	Standart Sapma	T	df	p
Topluluk Yok	362	2,2270	,74674	-6,193	748,059	,000
Topluluk Var	879	2,5263	,83616			

LGBTİ+ öğrenci topluluğu olan ve olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında topluluk olan ve topluluk olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin birbirinden farklı olduğu bulunmuştur ($t_{0,05; 748,059} = -6,193$). Buna göre, topluluk olan üniversitelerde LGBTİ+'ların haklarına erişim düzeyleri ($\bar{x}=2,5263$) topluluk olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların haklarına erişim düzeyinden ($\bar{x}=2,2270$) daha yüksektir.

Tablo 8. LGBTİ+ Öğrenci Topluluğu Olan ve Olmayan Üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyinin Karşılaştırılması İçin t Testi Tablosu

Grup	N	Ortalama	Standart Sapma	T	df	p
Topluluk Yok	362	2,7642	,85598	-2,096	751,894	,036
Topluluk Var	879	2,8805	,96355			

LGBTİ+ öğrenci topluluğu olan ve olmayan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyinin karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında topluluk olan ve topluluk olmayan üniversitelerde LGBTİ+'ların Haklarına Erişiminin birbirinden farklı olduğu bulunmuştur ($t_{0,05: 751,894} = -2,096$). Buna göre, topluluk olan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılığa Uğramama Düzeyi ($\bar{x}=2,7642$) topluluk olmayan üniversitelerde LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılığa Uğramama Düzeyinden ($\bar{x}=2,8805$) daha yüksektir.

Yukarıda yer verilen iki tablodaki sonuçlardan da anlaşılacağı gibi üniversitelerde LGBTİ+ öğrenci topluluklarının varlığı o üniversitede öğrenim gören LGBTİ+'ların haklarına erişimi ve ayrımcılığa uğramaması için olumlu bir değişkendir. Öğrenci topluluğu olan üniversitelerde LGBTİ+'lar haklarına daha fazla erişmekte ve daha az ayrımcılığa maruz bırakılmaktadırlar.

Üniversite Mensupları Algı ve Tutumu, Akran Davranışları

Ayrımcılık söz konusu olduğunda tüm üniversitelerde akranlar arasındaki ayrımcılığın, diğer mensuplar tarafından maruz bırakılan ayrımcılıktan daha düşük düzeyde olduğu ortaya çıkarılmıştır. LGBTİ+'ları en fazla ayrımcılığa maruz bırakanlar ise sırasıyla; güvenlik görevlileri, idari personel, üniversite yönetimi ve akademik personel şeklinde ifade edilebilir. Bu kapsamda, bu çalışmanın özneleri olan LGBTİ+'lar başta olmak üzere kampüsteki güvenli ve barışçıl ortamın herkes için inşa edilmesi, korunması ve sürdürülmesi adına; üniversitelerdeki politika belgelerinin, mevzuatın oluşturulması, CTS Birimlerinin kapasitesinin geliştirilmesi ve bu konuda tüm mensuplar dahil olmak üzere üniversite bileşenlerine toplumsal cinsiyet eşitliği, haklar, şiddet türleri ve bununla mücadele konusunda izlenebilecek yolların ve başvuru mekanizmalarının açık ve anlaşılır biçimde aktarılacağı faaliyetler düzenlenmesi ve bu faaliyetlere, eğitimlere katılım zorunlu hale getirilmesi önerilir.

Üniversitelerde LGBTİ+'lara yönelik ayrımcılığın görünürlüğünü etkileyen değişkenler bulunmaktadır. Bu noktada, her ne kadar araştırma özellikle pandeminin etkilerini izlemeyi amaçlamasa da LGBTİ+'ların ayrımcılığa maruz bırakılması konusunda pandeminin etkisine dair bir bulgu ortaya çıkmıştır.

Tablo 8. 2002 ve sonrası doğumlu üniversite öğrencileri ile 2001 ve öncesi doğan üniversite öğrencilerinin LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması İçin t Testi Tablosu

Grup	N	Ortalama	Standart Sapma	T	df	p
2001 ve Öncesi Doğanlar	883	2,8190	,97600	-3,385	1319	,001
2002 ve Sonrası Doğanlar	438	3,0120	,97422			

2002 ve sonrası doğumlu üniversite öğrencileri ile 2001 ve öncesi doğan üniversite öğrencilerinin LGBTİ+'lara Karşı Ayrımcılık Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında bu iki grubun görüşlerinin farklı olduğu bulunmuştur ($t_{0,05: 1319} = -3,385$). Buna göre, 2002 ve sonrası doğan öğrencilere göre LGBTİ+'ların ayrımcılığa uğramama düzeyleri ($\bar{x}=3,0120$), 2001 ve öncesi doğan öğrencileri göre LGBTİ+'ların ayrımcılığa uğramama düzeylerinden ($\bar{x}=2,8190$) daha yüksektir. Bu durum pandemi döneminde kampüste daha az vakit geçiren öğrencilerin ayrımcılığa maruz bırakılma konusunda daha olumlu bir bakışa sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Üniversitelerde Akademik Faaliyet

Mevzuat, Müfredat, Politika ve Paydaş analizlerinde Haklar bağlamında en düşük puanı alan STK ile yapılan etkinlikler ve iş birlikleri göstergesine bakıldığında OHAL ve pandemi süreci öncesinde düzenlenen akademik faaliyetlerin hem içerik olarak hem de davetli, paydaş, partner STK açısından daha çeşitli ve sayıca fazla olduğu gözlemlenmiştir. OHAL KHK'ları ve kayyum atamaları (2017) sonrasında, hem LGBTİ+ odaklı çalışan STK'larla hem de toplumsal cinsiyet eşitliği kapsamında çalışan dış paydaşlarla (sivil toplum, konsolosluk, elçilik, uluslararası kurumlardan paydaşlar, vs.) birlikte gerçekleştirilen akademik faaliyetlerin de azaldığı tespit edilmiştir.

Müfredat analizi sonucundaki temel bulgu ise üniversitelerde ilgili tematik alandaki zorunlu dersler başta olmak üzere tüm derslerdeki LGBTİ+ kapsayıcı toplumsal eşitliği perspektifinin oldukça kısıtlı olduğudur. İlgili tematik alanda zorunlu dersler ağırlıklı olarak insan hakları ve kadın sağlığı/hastalığı üzerineyken; seçmeli derslerdeki en kapsamlı toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle dersler başta Kadın Çalışmaları Lisansüstü Programları olmak üzere Sosyoloji, Hukuk ve Felsefe bölümlerinde işlenmektedir. Seçmeli derslerde kadın ve toplumsal cinsiyet çalışmaları ile insan hakları odaklarındaki derslerin nicel açıdan en fazla ve en kapsayıcı, güncel içeriğe sahip olduğu gözlemlenmiştir.

Barınma

18 devlet üniversitesinde LGBTİ+'ların en çok ayrımcılığa maruz bırakıldıkları alan yurtlar olarak ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 32,75 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda toplam skor 46,00 olarak hesaplanmıştır. Bu durum, LGBTİ+'lar için en öncelikli sorunlardan birinin barınma olduğu şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca bu sonuç LGBTİ+ alanında çalışan bizlere üniversiteli LGBTİ+'ların barınma hakkına erişim konusunda daha kapsamlı araştırmaların yürütülmesi, üniversitelerdeki mevcut durumun daha detaylı biçimde tespit edilmesi hem haklara erişim hem de savunuculuk alanında barınma problemlerinin görünür kılınması ve gündem edilmesi gerekliliğini göstermiştir.

Üniversitede LGBTİ+ Olmak

Kendisini LGBTİ+ şemsiyesinde konumlandıran 1198 katılımcılara üniversitedeki LGBTİ+'lara yönelik ayrımcılık deneyimleri ile ilgili ek sorular sorulmuştur. LGBTİ+ katılımcıların % 57'si (n=683) ayrımcılığa uğramamak için yönelimini/cinsiyet kimliğini açıklamadığını, %56,8'i (n=680) ise yönelimi / cinsiyet kimliği sebebiyle güvende hissetmediğini ifade etmiştir. LGBTİ+ katılımcılardan %32,3'ü (n=387) üniversitede cinsiyet kimliği ve/veya yönelimi sebebiyle ayrımcılığa, %31,5'i ise (n=377) şiddete maruz bırakıldığını açıklamıştır. LGBTİ+ üniversite mensuplarının %35,6'sı (n=426) cinsiyet kimliğini ve/veya yönelimini açıkladığında burs, yarı zamanlı çalışma vb. ekonomik olanaklardan mahrum bırakıldığını veya bırakılmaktan çekinmediğini belirtmiştir. %31,1'i (n=373) böyle bir deneyimi olmadığını söylerken, %33,3'ü (n=399) ise bu ifadenin onlar için geçerli olmadığını ifade etmiştir. LGBTİ+ üniversite mensuplarının %37,4'i (n=448) üniversitelerinden haklarını savunabilen bir öğrenci topluluğu olduğunu, %50,3'ü ise (n=603) olmadığını belirtmiştir. Diğer katılımcılar ise (%12,3, n=147) bu ifadenin onlar için geçerli olmadığını ifade etmiştir. LGBTİ+ katılımcıların 177'si (%14,8) üniversitede kendileri için yanlış zamir kullanıldığını ve/veya kullandıkları yerine atanmış isimleriyle çağrıldıkları bilgisini

sunmuştur. 597 katılımcı (%49,8) böyle bir deneyimi olmadığını, 424 katılımcı ise (%35,4) bu ifadenin onlar için geçerli olmadığını ifade etmiştir.

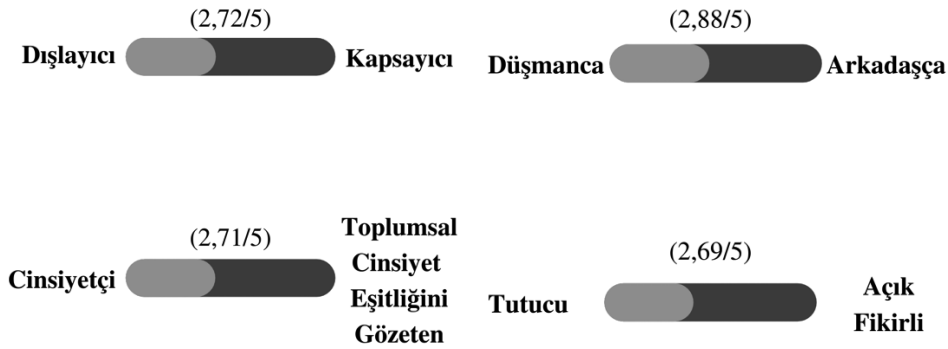
Tablo 9. Ölçekler ve Özne Değerlendirmeleri Arası Korelasyon Analizi

	1	2	3	4	5
1 Haklar Ölçeği Toplam Skor	—	.76**	.34**	.51**	.23**
2 Ayrımcılık Ölçeği Toplam Skor		—	.35**	.56**	.34**
3 Kimlik açıklamak			—	.47**	.07*
4 Güvende hissetmek				—	.31**
5 Şiddete maruz bırakılmamak					—

Not: ** $p < 01$

Tabloda görüldüğü gibi LGBTİ+ Haklarına Erişim ve LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçekleri; öznelere kimlik açıklamaktan çekinmeme, üniversite içerisinde güvende hissetme ve şiddete maruz bırakılmama durumları ile anlamlı bir ilişkiye sahiptir (tüm $p < 0.01$). Sonuçlara göre haklara erişimin artması ve ayrımcılık deneyimlerinin azalması; kimlik açıklamaktan çekinmemek, güvensiz hissetmemek ve şiddete maruz bırakılmamak ile pozitif ilişkilidir.

LGBTİ+ üniversite mensupları üniversitelerinin genel iklimlerini 5'li Likert Ölçeği üzerinden değerlendirmiştir. 1198 katılımcının ortalamalarına bakıldığında üniversite iklimlerine düşmanca-arkadaşça skalasında (1=düşmanca, 5=arkadaşça) 2,88, tutucu-açık fikirli skalasında 2,69, dışlayıcı-kapsayıcı skalasında 2,72, ve son olarak cinsiyetçi-toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeten skalasında 2,71 puan verdikleri gözükmektedir.

Son Söz

Bu araştırmada LGBTİ+'ların üniversitelerdeki mevcut durumu, LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği ve LGBTİ+'ların Haklarına Erişim Ölçeği ile birlikte Mevzuat, Müfredat, Politika ve Paydaş Analizleri bulguları aracılığıyla ortaya konmuştur. YÖK Tutum Belgesi ile akademinin sahip olduğu kazanımların yeniden elde edilmesi için üniversitelerin Rektörlüklerine, Kadın Araştırma ve Uygulama Merkezlerine ve CTS Birimlerine, Strateji Daire Başkanlıklarına, yönetsel kadroda bulunan akademik personellerine büyük sorumluluk düşmektedir. Üniversitelerde toplumsal cinsiyet eşitliğinin ne durumda olduğunun bir an önce tespit edilmesi gerekmektedir.

Üniversitenin ilgili birimlerine Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı hazırlaması önerilir. Bu konuda özellikle iç ve dış paydaşların iş birliğiyle herkes için şiddet ve ayrımcılıktan uzak, güvenli bir kampüs ikliminin yaratılması stratejik bir hedef olarak belirlenerek bu konuda acil eylem planı oluşturulması tavsiye edilir. Son olarak toplumsal cinsiyet eşitliği ve LGBTİ+'lar odağında çalışan STK'lara, üniversitelere yönelik faaliyetlerini artırmaları; sendikalara, üniversite bileşenlerine yönelik taban ve çatı örgütlerine, üniversite odağında çalışan STK'lara ise LGBTİ+ kapsayıcı toplumsal cinsiyet eşitliği faaliyetleri gerçekleştirmeleri veya faaliyetlerin sayısını artırmaları önerilir.

EK1: Odak Grup Görüşme Soruları

1. Kampüste LGBTİ+'ların güvenli alanı olabilecek mekanlar var mı?

- Kendiniz bu alanları kurmaya çabalıyor musunuz, çabalıyorsanız hangi yollara başvuruyorsunuz?
- Çevrenizi/arkadaşınızı/öğrencilerinizi bu alanlara yönlendiriyor musunuz? (Hoca odaları, öğrenci kulüpleri, CTS'ler ve KAM'lar...)

2. Ders içeriklerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine ne kadar yer veriliyor? Toplumsal cinsiyet ve kuir teoriye dair dersleriniz var mı içerikleri yeterli mi ve güncel mi? Bu tür derslerin açılmasını istediğinizde ya da derste bu konular hakkında konuşulduğunda bir zorlukla (idari ya da sınıf içi) karşılaşılıyor musunuz?

3. Üniversitenizde LGBTİ+'lara yönelik ayrımcılıklar ya da hak ihlalleri var mı? Bir duyum aldınız mı? Deneyiminiz veya tanıklığınız var mı?

4. Üniversitenizde toplumsal cinsiyet eşitliği ve cinsel yönelim/cinsel kimliklere yönelik nefret söylemi, ayrımcılık veya şiddete maruz kaldığınızda/kalındığınızda bu durumu bildirebileceğiniz ve bu konuda destek alabileceğiniz bir yapı var mı? Örneğin CTS, KAM veya eşitlik birimi vs.

- Varsa destek veya yönlendirme alabileceğiniz bir güvenli bir alan mı?
- Yine varsa bu birimlerle olumsuz deneyiminiz oldu mu?
- Yoksa bu durumda üniversitede kiminle görüşüyorsunuz?

EK2: Üniversitelerde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Göstergeleri

ÜNİVERSİTELERDE LGBTİ+'LARA KARŞI AYRIMCILIK GÖSTERGELERİ	
1.	Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği
1.1.	Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı
1.2.	Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı
1.3.	Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik
1.4.	Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı
1.5.	Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı
2.	LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi
2.1.	Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı
2.2.	Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğunun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)
2.3.	Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı
2.4.	Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı
2.5.	Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı
3.	Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar
3.1.	LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı
3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı
3.3.	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı
3.4.	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı

LGBTİ+ HAKLARINA ERİŞİM GÖSTERGELERİ	
1.	Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği
1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı
1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı
1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı
1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı
1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı

»

EK3: LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği ve LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Demografik Sorular

1	Doğum Yılıınız				
2	Cinsiyet Kimliğiniz	Kadın	Erkek	Non-binary (ikiliksiz)	Agender
3	Trans+ ve/veya interseks deneyiminiz var mı?	Evet	Hayır		
4	Hangi üniversitenin mensubusunuz (Öğrenci, çalışan vs. olarak)?				
5	Mensubu olduğunuz üniversite ile ilişkiniz nedir? (Öğrenci, Akademik Personel, İdari Personel, Mezun 2016 öncesi – 2016 sonrası, Diğer)				

“LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği”

Bu formu doldururken katılımcıların, mensubu oldukları üniversitelerdeki mevcut durum hakkındaki fikirlerine göre aşağıdaki ifadeleri değerlendirmeleri beklenmektedir. Lütfen aşağıdaki ifadelere ilişkin görüşünüzü en iyi yansıtan seçeneği seçiniz. İfadelere katılım durumunuzu, 1 HİÇ KATILMIYORUM ve 5 TAMAMEN KATILYORUM aralığında işaretleyiniz. 1 seçeneği ifadeye hiç katılmadığınız ve 5 seçeneği ifadeye tamamen katıldığınız anlamına gelir.

			1	2	3	4	5
1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	Örgütlenme ve Savunuculuk					
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.						
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.						
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.						
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.						
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.						
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.						
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	Güvenli Alan					
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.						
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.						
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu					
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.						
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.						
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.						
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.						
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.						
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	Akran Davranışları					
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.						
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.						

“LGBTİ+’lara Karşı Ayrımcılık Ölçeği”

Bu formu doldururken katılımcıların, mensubu oldukları üniversitelerdeki mevcut durum hakkındaki fikirlerine göre aşağıdaki ifadeleri değerlendirmeleri beklenmektedir. Lütfen aşağıdaki ifadelere ilişkin görüşünüzü en iyi yansıtan seçeneği seçiniz. İfadelere katılım durumunuzu, 1 HİÇ KATILMIYORUM ve 5 TAMAMEN KATILYORUM aralığında işaretleyiniz. 1 seçeneği ifadeye hiç katılmadığınız ve 5 seçeneği ifadeye tamamen katıldığınız anlamına gelir.

			1	2	3	4	5
1	Üniversite içerisinde LGBTİ+’lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	Şiddet					
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+’lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.						
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+’lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.						
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+’lar cinsel şiddete maruz bırakılmazlar.						
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+’lar bunu rahatça ifade edebilir.	Akademik Faaliyetler					
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.						
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.						
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.						
9	Derslerde LGBTİ+’lar ayrımcılığa uğramaz.						
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+’lar ayrımcılığa uğramaz.						
11	Üniversitede LGBTİ+’lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.						
12	Üniversitede LGBTİ+’lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.						
13	Yurtlarda LGBTİ+’lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	Barınma					
14	Yurtlarda LGBTİ+’lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.						
15	Yurtlarda LGBTİ+’lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.						
16	Yurtlarda LGBTİ+’lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.						

📷 🐦 📘 /unikuir

www.unikuir.org

✉ info@unikuir.org

